

VAKUUTUKSEEN LIITTYVÄT TARKEMMAT TIEDOT

Sisältö:

Yleiset sopimusehdot	3	Hallinnonvastuuvakuutuksen ehdot	32
1 Vakuutussopimus	3	1 Ketä vakuutus koskee	32
2 Vakuutustapahtumaa koskevia määräyksiä	8	2 Milloin vakuutus on voimassa	32
3 Yleisiä määräyksiä	10	3 Missä vakuutus on voimassa	32
Asuinrakennusten ehdot	11	4 Mitä on vakuutettu	32
1 Ketä vakuutus koskee	11	5 Vakuutusturva	32
2 Milloin vakuutus on voimassa	11	6 Vakuutusmäärä	33
3 Missä vakuutus on voimassa	11	7 Omavastuu	34
4 Mitä on vakuutettu	11	8 Suojeluohjeet	34
5 Vakuutusturva	12	9 Velvollisuudet vahingon tapahduttua	34
6 Vakuutusmäärä	14	10 Vahingon arviointia ja korvaamista koskevat säännöt	34
7 Ikävähennykset ja omavastuut	15		
8 Suojeluohjeet	16		
9 Velvollisuudet vahingon tapahduttua	20		
10 Vahingon arviointia ja korvaamista koskevat säännöt	21		
Toiminnanvastuuvakuutuksen ehdot	23		
1 Ketä vakuutus koskee	23		
2 Milloin vakuutus on voimassa	23		
3 Missä vakuutus on voimassa	23		
4 Mitä on vakuutettu	23		
5 Vakuutusturva	23		
6 Vakuutusmäärä	26		
7 Omavastuu	26		
8 Suojeluohjeet	26		
9 Velvollisuudet vahingon tapahduttua	27		
10 Vahingon arviointia ja korvaamista koskevat säännöt	27		
Oikeusturvavakuutuksen ehdot	28		
1 Ketä vakuutus koskee	28		
2 Milloin vakuutus on voimassa	28		
3 Missä vakuutus on voimassa	28		
4 Mitä on vakuutettu	28		
5 Vakuutusturva	28		
6 Vakuutusmäärä	30		
7 Omavastuu	30		
8 Suojeluohjeet	31		
9 Velvollisuudet vahingon tapahduttua	31		
10 Vahingon arviointia ja korvaamista koskevat säännöt	31		

1 Vakuutus sopimus

1.1 Vakuutus sopimusta koskevia yleisiä määräyksiä

1.1.1 Soveltamisala ja sovellettavat oikeussäännöt

Näitä ehtoja sovelletaan vakuutus kirjassa mainittuihin vakuutusturviin, ei kuitenkaan työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisiin vakuutuksiin. Liikennevakuutukseen näitä ehtoja sovelletaan, ellei liikennevakuutusta koskevassa pakottavassa lainsäädännössä toisin säädetä.

Vakuutus sopimukseen sovelletaan Suomen lakia, ellei vakuutusehdoissa tai vakuutus kirjassa toisin määrätä.

1.1.2 Vakuutus sopimuksen osapuolet

Vakuutus enottaja ja vakuutus yhtiö ovat vakuutus sopimuksen osapuolet.

1.1.3 Vakuutus enottaja

Vakuutus enottaja on se, joka on tehnyt vakuutus yhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

1.1.4 Vakuutettu

Vakuutettu on se, joka on henkilö vakuutus en kohteena tai jonka hyväksi vahinko vakuutus on voimassa.

1.1.5 Korvauksen oikeutettu

Korvauksen oikeutettuja voivat olla

- vakuutettu
- vakuutus enottaja
- pantti- tai pidätysoikeuden haltija
- kiinnityksen haltija
- omaisuuden omistaja tai haltija
- vahingonkärsinyt
- se nimetty tai nimeämätön henkilö, jonka hyväksi vakuutusturva on voimassa.

1.1.6 Kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö

Kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö on vakuutus sopimus lain 3 §:ssä tarkoitettu oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutus yhtiön sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

Kun kyseessä on elinkeinonharjoittajan ottama meri- tai muu kuljetusvakuutus tai vakuutus, jonka kohteena on ilma- alus, sovelletaan kuitenkin ehtojen yritysasiakkaita koskevia ehtokohtia riippumatta elinkeinonharjoittajan toiminnan laadusta ja laajuudesta.

1.1.7 Yritysasiakas

Yritysasiakkaalla tarkoitetaan vakuutus enottajaa, joka ei ole edellä tarkoitettu kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö.

1.1.8 Vakuutus sopimuksen sisältö

Yleiset ja tuotealuekohtaiset ehdot sekä vakuutus kirja liitteinen määrittelevät vakuutus sopimuksen sisällön. Yleisten ehtojen määräyksistä voidaan antaa tarkempia määräyksiä tuotealuekohtaisissa ehdoissa.

1.2 Vakuutus sopimuksen tekeminen ja voimassa pitäminen

1.2.1 Vakuutus sopimuksen voimaantulo

Vakuutus sopimus tulee voimaan, jollei muusta ajankohdasta ole erikseen sovittu, kun vakuutus yhtiö tai vakuutus enottaja on antanut tai lähettänyt hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos kuitenkin on erityisiä syitä, esimerkiksi vakuutus enottajan aikaisempien vakuutus maksujen laiminlyönti, vakuutus enottajan vastuu alkaa vasta, kun ensimmäistä vakuutus kautta koskeva maksu on suoritettu.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen klo 24.00.

1.2.2 Vakuutus sopimuksen kesto

Vakuutus sopimus on jatkuva, ellei sitä sovita määräaikaiseksi.

Jatkuva vakuutusturva on voimassa sovitun vakuutus kauden kerrallaan ja määräaikaainen vakuutusturva sovitun ajan, ellei toinen sopijapuoli näiden ehtojen mukaisesti päättää vakuutus sopimusta tai vakuutusturvaa.

Vuosieräpäivällä tarkoitetaan päivää, joka aloittaa vakuutus kauden.

1.2.3 Tietojen antaminen vakuutussopimusta tehtäessä tai muutettaessa

Vakuutusnottajalla ja vakuutetulla on velvollisuus antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusnottajan ja vakuutetun pitää lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäneensä tiedonantovelvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on vahinkovakuutuksessa laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvausta tai evätä se kokonaan. Jos vakuutusmaksu on vakuutusnottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikea ja täydellinen tieto olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty oikean ja täydellisen tiedon perusteella.

Henkilövakuutuksessa vakuutusyhtiö on tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin johdosta vastuusta vapaa, jos se ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu. Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

1.2.4 Vakuutustietojen ylläpitäminen vakuutussopimuksen ollessa voimassa

Jos vakuutusturvaa varten ilmoitetuissa vakuutuksen kohteen olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa tapahtuu muutos, joka olennaisesti lisää vahingonvaaraa, on vakuutusnottajan ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen tai yllättävissä tilanteissa kahden viikon kuluessa vaaran lisääntymisestä.

Ilmoittamisvelvollisuus koskee esimerkiksi toimialan muutosta, vakuutuksen kohteessa suoritettavia korjaus-, muutos- tai laajennustöitä tai kohteen käyttötarkoituksen muuttamista. Vakuutusnottajan on ilmoitettava myös esimerkiksi vakuutetun ryhmän henkilömäärän olennaisesta muutoksesta. Henkilön terveydentilassa tapahtuneet muutokset eivät edellytä ilmoittamista. Ilmoitusta ei ole tehtävä myöskään asuinrakennuksessa tehtävistä korjaustöistä.

Jos vakuutusnottaja on vahinkovakuutuksessa laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvausta tai evätä se kokonaan. Jos vakuutusmaksu on vakuutusnottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikea ja täydellinen tieto olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty oikean ja täydellisen tiedon perusteella.

Henkilövakuutuksessa vakuutusyhtiö on ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta vastuusta vapaa, jos se ei olisi pitänyt vakuutusta voimassa siinä tapauksessa, että ilmoitus olisi tehty. Jos vakuutusyhtiö olisi muuttanut vakuutusmaksua tai muita ehtoja, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Kun vakuutusnottajana on kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, korvausta voidaan tässä ehtokohdassa mainitulla perusteella alentaa tai evätä se kokonaan, mikäli vaaran lisääntymisestä ei ole ilmoitettu kuukauden kuluessa muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta.

1.3 Vakuutussopimuksen muuttaminen

1.3.1 Vakuutusnottajan aloitteesta tehdyt muutokset

Kun vakuutusyhtiö saa tiedon vakuutusnottajan toivomasta muutoksesta esimerkiksi vakuutusturvan laajuuteen, täytyy sen mahdollisimman pian ilmoittaa, hyväksytäänkö muutos ja miten mahdolliset muutokset vaikuttavat vakuutussopimukseen.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus periä muutosta vastaava vakuutusmaksu tai velvollisuus palauttaa muutosta vastaava osa vakuutusmaksua. Vakuutusmaksun palauttamisesta on tarkempia määräyksiä jäljempänä kohdassa "Vakuutusmaksun palauttaminen".

Muutos astuu voimaan vakuutusnottajan ja vakuutusyhtiön sopimasta ajankohdasta.

1.3.2 Vakuutusyhtiön vakuutuskauden aikana tekemät muutokset

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita

- kun vakuutusnottaja on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa sopimusta tehtäessä tai muutettaessa
- kun vakuutusnottajan vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä tai muutettaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut olennainen vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä tai muutettaessa.

Saatuana tiedon edellä mainitusta seikasta on vakuutusyhtiö velvollinen ilmoittamaan ilman aiheutonta viivytystä siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

Ellei vakuutusnottaja hyväksy tehtyjä muutoksia on hänellä oikeus irtisanoa vakuutussopimus tai vakuutusturva.

Jos vakuutusmaksusta menee veroa tai julkista maksua, sen määrä peritään voimassa olevan verokannan tai viranomaisen määräyksen mukaisena.

1.3.3 Vakuutusyhtiön vakuutuskauden vaihtuessa tekemät muutokset

1.3.3.1 Yritysassiakas tai julkisyhteisö

Kun vakuutusnottajana on yritysasiakas tai julkisyhteisö tai kysymyksessä on ryhmävakuutus, voi vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, maksuja ja muita sopimusehtoja. Muutoksia noudatetaan seuraavasta vuosieräpäivästä alkaen. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava muutoksista viimeistään 30 vuorokautta ennen aiottua muutosajankohtaa.

1.3.3.2 Kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö

Kun vakuutuksenottajana on kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, on vakuutusyhtiöllä oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja ja muita sopimusehtoja, kun muutoksen perusteena on

- lainsäädännön muutos tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos, kuten esim. poikkeuksellinen luonnontapahtuma, kansainvälinen kriisi tai suuronnettomuus
- vakuutussopimuksessa mainitun indeksin muutos
- Korvausmenon tai vakuutusmaksujen ja vakuutuskorvausten välisen suhteen muutos
- vakuutuksenottajan tai muun korvaukseen oikeutetun vahinkokehitys. Tällä perusteella ei kuitenkaan voida muuttaa henkilövakuutuksen ehtoja tai maksuja
- muutokset vahinkoriskiä vaikuttavissa seikoissa kuten esimerkiksi vakuutuksenottajan, muun korvaukseen oikeutetun, vakuutuksen kohteen tai vakuutettavan riskin asuin-, käyttö- tai sijaintipaikassa, iässä taikka toiminnassa
- vakuutusyhtiön jälleenvakuutusehtojen muutos
- vakuutuksen hallinnointikustannusten muutos.

Vahinkotilastojärjestelmän sekä asiakkaan tunnusluvun muutosten perusteella tapahtuvat vakuutusmaksun muutokset eivät ole tässä ehtokohdassa tarkoitettuja muutoksia.

Vakuutusyhtiö voi tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutusturvan keskeiseen sisältöön.

Muutoksia noudatetaan seuraavasta vuosieräpäivästä alkaen. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava muutoksista viimeistään 30 vuorokautta ennen vakuutuskauden alkua. Vakuutussopimus jatkuu muutettuna, ellei vakuutuksenottaja irtisano vakuutussopimusta tai vakuutusturvaa kirjallisesti ennen uuden vakuutuskauden alkua.

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutussopimuksen ehtoja tai maksuja muilla kuin tässä kohdassa esitetyillä perusteilla tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoitua etua, tulee vakuutusyhtiön irtisanoa vakuutussopimus tai vakuutusturva päättymään vakuutuskauden lopussa.

Irtisanomisesta ja vakuutusturvan päättymisestä on ilmoitettava vakuutuksenottajalle 30 vuorokautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

1.3.4 Palvelukanavan muutos

Mikäli vakuutuksenottaja on valtuuttanut meklarin hoitamaan vakuutusasioitaan ja tämä valtuutus päättyy, on vakuutusyhtiöllä oikeus muuttaa vakuutusmaksua. Maksumuutos tulee voimaan valtuutuksen päättymistä seuraavasta vuosieräpäivästä lukien.

1.4 Vakuutussopimuksen päätyminen

1.4.1 Sovittuna ajankohtana

Määräaikainen vakuutussopimus tai vakuutusturva päättyy sovittuna ja vakuutussopimukseen merkittynä päivänä klo 24.00.

1.4.2 Vakuutuksenottajan ilmoituksesta

1.4.2.1 Yritysassiakas tai julkisyhteisö

Kun vakuutuksenottajana on yritysasiakas tai julkisyhteisö, voidaan vakuutussopimus tai vakuutusturva vakuutuksenottajan kirjallisesta ilmoituksesta irtisanoa niin, että se päättyy vuosieräpäivästä. Vakuutussopimus tai vakuutusturva on tällöin irtisanottava 30 vuorokautta ennen vuosieräpäivää, ellei tuotealuekohtaisissa ehdoissa toisin määrätä.

Jos vakuutuksenottaja ei hyväksy ehtojen muutosta tai muusta kuin indeksikorotuksesta johtuvaa maksun korotusta, voidaan vakuutussopimus tai vakuutusturva vakuutuksenottajan kirjallisesta ilmoituksesta päättää vuosieräpäivästä.

1.4.2.2 Kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö

Kun vakuutuksenottajana on kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, voidaan vakuutussopimus tai vakuutusturva kirjallisesta ilmoituksesta irtisanoa päättyväksi milloin tahansa vakuutuskauden aikana. Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutussopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

Ellei vakuutuksenottaja ole määrännyt päättymisaikaa, päättyy vakuutussopimus tai vakuutusturva, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

1.4.3 Vakuutusyhtiön ilmoituksesta

Vakuutusyhtiön ilmoituksesta vakuutussopimus tai vakuutusturva voidaan irtisanoa vakuutuskauden aikana

- kun vakuutuksenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on ennen vakuutusturvan myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusturvaa
- kun vakuutuksenottajan tai muun korvaukseen oikeutetun vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä tai muutettaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä tai muutettaessa
- kun vakuutuksenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleuhjeiden noudattamisen
- kun vakuutuksenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta
- kun vakuutuksenottaja on yritysasiakas, joka on viranomaisten toimesta todettu maksukyvyttömäksi
- kun vakuutuksenottaja on yritysasiakas, joka on asetettu selvitystilaan
- kun vakuutuksenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta
- ryhmäetuvakuutuksessa, kun vakuutuksenottaja on eronnut tai erotettu ryhmästä.

Vakuutussopimus tai vakuutusturva päättyy 30 vuorokauden kuluttua irtisanomisesta. Yritysasiakkaan maksukyvyttömyyden ja selvitystilaan asettamisen johdosta vakuutussopimus tai vakuutusturva päättyy 14 vuorokauden kuluttua irtisanomisesta.

Vakuutusyhtiön on suoritettava irtisanominen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä, kun vakuutusyhtiö on saanut tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta.

Vakuutussopimuksen tai vakuutusturvan irtisanomisesta vakuutusmaksun maksamisen laiminlyönnin johdosta määrätään jäljempänä kohdassa "Maksamaton vakuutusmaksu ja irtisanominen".

1.4.4 Vakuutuskauden päättyessä

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vapaasti irtisanoa vakuutussopimus tai vakuutusturva päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään 30 vuorokautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Kun vakuutuksenottajana on kuluttajana rinnastettava oikeushenkilö, eikä kyseessä ole ryhmävakuutus, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen peruste.

Tätä oikeutta ei ole vakuutusyhtiöllä sairauden varalta otetun kuolemantapausturvan osalta muutoin kuin silloin, kun kysymyksessä on ryhmävakuutus.

1.4.5 Muut syyt

Vakuutussopimus tai vakuutusturva päättyy myös

- vakuutetun omaisuuden omistajan vaihtuessa, ei kuitenkaan osamaksulla myydyin omaisuuden haltijan muuttuessa omistajaksi eikä omaisuuden siirtyessä kuolinpesälle. Omistajan vaihtuessa omaisuuden vakuutusturva on kuitenkin voimassa uuden omistajan hyväksi 14 vuorokauden ajan omistusoikeuden siirrosta, jollei hän ole sitä muuten vakuuttanut. Säännöstä ei sovelleta kuljetusvakuutukseen.
- kun yritysasiakas on asetettu konkurssiin
- henkilövakuutuksissa silloin, kun vakuutussopimuksessa mainittu enimmäismäärä tai -aika on täyttynyt tai vakuutettu on kuollut.

1.5 Vakuutusmaksu

1.5.1 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutusmaksut on maksettava viimeistään sovittuina eräpäivinä.

Mikäli eräpäivän ja laskun päiväyksen erotus on alle 30 vuorokautta, tulee vakuutusmaksu maksaa 30 vuorokauden kuluessa laskun päiväyksestä.

Poikkeuksena ovat tilanteet, joissa vakuutuskautta koskevan maksun suorittaminen on vakuutuksenantajan vastuun alkamisen edellytyksenä.

Jos vakuutusmaksusta maksetaan maksun erääntyessä vain osa, jaetaan osasuoritus vakuutussopimuksen eri vakuutusturvien kesken. Kunkin vakuutusturvan osaksi tuleva summa lasketaan tällöin sen mukaan, kuinka suuri on kyseisen vakuutusturvan maksun osuus koko vakuutusmaksusta. Jos vakuutuksenottajan maksama maksu ei riitä kaikkien vakuutusturvien maksamiseen vakuutuksenottajalla on oikeus maksun suorittamisen yhteydessä määrätä mitä vakuutusturvien maksuja suorituksella lyhennetään.

Jos vakuutuksenottaja on kokonaan tai osittain laiminlyönyt vakuutusmaksun maksamisen maksun erääntyessä tilanteessa, jossa hän on jo aiemmin suorittanut tulevaan aikaan kohdistuvia muita vakuutusmaksuja, vakuutusyhtiöllä on oikeus kohdistaa jo maksetut vakuutusmaksut myös laiminlyötyjen vakuutusmaksujen kattamiseen, ellei vakuutuksenottaja maksun maksamisen laiminlyötyään viipymättä nimenomaisesti ilmoita vakuutusyhtiölle, ettei hän halua jo maksettua maksua jaettavaksi eri vakuutusturvien kesken.

Jos koko vakuutusmaksua ei makseta eräpäivään mennessä, erääntyvät kaikki vakuutussopimuksen vakuutuskauden jäljellä olevat maksuerät heti, jos vakuutusyhtiö niin haluaa. Erääntyvien maksuerien laskentaperusteet eivät muutu.

1.5.2 Viivästyskorko

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta määräaikaan, peritään myöhästymisajalta vuotuista viivästyskorkoa korkolain mukaisesti.

1.5.3 Asiakkaan tunnusluku vakuutusmaksun perusteena

Kun vakuutusmaksu määräytyy tekijästä, joka muuttuu vakuutuskauden aikana, täytyy vakuutusnottajan toimittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta voimaan saatettaessa ja uudistettaessa sekä vakuutuksen päättyessä vakuutusmaksun laskemiseen tarvittavat tunnusluvut.

Jos lopullinen maksu määräytyy veloitettua maksua suuremmaksi, on vakuutusnottaja velvollinen maksamaan erotuksen. Jos lopullinen maksu on veloitettua pienempi, on vakuutusyhtiö velvollinen palauttamaan liikaa perityn määrän. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin aina oikeus periä vähintään kulloinkin käytössä oleva vähimmäismaksu.

Ellei vakuutusnottaja lopullisen vakuutusmaksun laskemiseksi tai vakuutus sopimuksen uudistamiseksi anna vakuutusyhtiölle pyydettyjä tietoja kuukauden kuluessa, on vakuutusyhtiöllä oikeus vahvistaa vakuutusmaksu kohtuulliseksi katsomaansa määrään.

Vakuutusmaksun määrittämistä varten on vakuutusyhtiöllä oikeus saada tarvittavat tiedot vakuutusnottajan kirjanpidosta ja muista käytetyistä tiedoista.

1.5.4 Maksamaton vakuutusmaksu ja irtisanominen

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun maksamisen edellä kohdassa "Vakuutusmaksun suorittaminen" tarkoitetussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus sopimus tai vakuutusturva päättyväksi aikaisintaan 14 vuorokauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Jos vakuutusnottaja kuitenkin suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus sopimus tai vakuutusturva ei pääty irtisanomisajan kuluttua.

Jos vakuutusnottajana on kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö eikä kyseessä ole ryhmävakuutus ja maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusnottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, vakuutus sopimus tai vakuutusturva päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus sopimus tai vakuutusturva päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Vakuutusnottajan on ilmoitettava kirjallisesti vakuutusyhtiölle tässä tarkoitetusta maksuvaikeudesta viimeistään irtisanomisaikana.

1.5.5 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen

1.5.5.1 Vahinkovakuutus

Jos vakuutusnottaja suorittaa koko viivästyneen vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan. Mikäli kumpikaan osapuoli ei irtisano sopimusta, vakuutus jatkuu vakuutuskauden päättyttyä sen sisältöisenä kuin se olisi jatkunut, jolle se olisi lainkaan välillä päättynyt.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, se ilmoittaa 14 vuorokauden kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta vakuutusnottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

1.5.5.2 Henkilövakuutus

Henkilövakuutus, joka on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusnottajan vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus tulee voimaan sen sisältöisenä kuin se voimaan tullessaan olisi, mikäli vakuutus ei olisi lainkaan välillä päättynyt.

Jos vakuutusnottajana on yritysasiakas tai kysymyksessä on ryhmävakuutus ja vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, se ilmoittaa 14 vuorokauden kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta vakuutusnottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

1.5.6 Vakuutusmaksun palauttaminen

Kun vakuutus sopimus tai vakuutusturva päättyy, vakuutusmaksun perusteena oleva vakuutusmäärä, sitä vastaava lukuarvo tai omavastuu muuttuu, palauttaa vakuutusyhtiö vakuutusmaksusta sen osan, joka vastaa muutoksen aiheuttamaa vakuutusmaksun vähenemistä. Palautettava määrä laskettaessa käytetään 360 päivää/vuosi ja 30 päivää/kuukausi.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää koko vakuutusmaksusta kymmenen prosenttia vakuutusturvan hoitokuluina.

Jos palautettava maksu olisi vähemmän kuin 8 euroa, ei vakuutusyhtiöllä ole velvollisuutta palauttaa maksua.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut erääntyneet saatavat.

Sopimuksessa tapahtuneiden muutosten aiheuttamia vakuutusmaksujen palautuksia ei makseta erikseen, vaan ne pienentävät sopimuksen seuraavia maksueriä.

Vakuutusmaksua ei palauteta, jos vakuutusnottajana on yritysasiakas tai julkisyhteisö ja vakuutus sopimus tai vakuutusturva päättyy sen jälkeen, kun vakuutuksen kohde on tuhoutunut tai koko vakuutusmäärä on käytetty vahingon korvaamiseen.

Vakuutusmaksua ei palauteta myöskään, jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäessään tiedonantovelvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti.

2 Vakuutustapahtumaa koskevia määräyksiä

2.1 Vakuutustapahtuma

Vakuutustapahtumalla tarkoitetaan tuotealuekohtaisissa vakuutusehdoissa tarkemmin määriteltyä tapahtumaa, jonka toteutuminen ja ajankohta on äkillinen ja ennalta arvaamaton.

Vakuutusturva ei kata vahinkoa, jonka syntyminen on vaikuttanut

- ydinase, ydinvahinko tai muu siihen rinnastettava tapahtuma riippumatta siitä, mikä on aiheuttanut kyseisen tapahtuman
- sota tai sotatoimen tapaiset olosuhteet, sisällissota, invaasio, kapina, vallankumous tai sen yritys, sotilaallinen voimankäyttö tai omaisuuden kansallistaminen tai tuhoaminen valtionjohdon tai muiden viranomaisten toimesta tai käskystä (ehtokohtaa on täsmennetty henkilövakuuttamisalueen tuotealuekohtaisissa ehdoissa)
- lakko tai työnseisaus
- terroriteko (ei koske henkilövakuutuksia)
  - Vakuutusturva kattaa kuitenkin yhteensä enintään miljoonaan euroon saakka yhden vakuutuskauden aikana samalle vakuutuskenottajalle Suomessa tapahtuneet terroriteon aiheuttamat vastuuvahingot.
  - Lisäksi vakuutusturva kattaa Suomessa, Norjassa, Ruotsissa, Tanskassa, Virossa, Latviassa tai Liettuassa tapahtuneen omaisuus- tai keskeytysvahingon, jonka syynä tai laajuuteen suoraan tai välillisesti vaikuttavana tekijänä on terroriteko (terrorivahinko) mainitussa maassa. Enimmäiskorvausmäärä kaikkien vakuutusyhtiön (ml. em. maiden lf-yhtiöiden) vakuutuskenottajien ja vakuutettujen kesken on 50.000.000 euroa. Siinä tapauksessa, että vakuutusyhtiöllä on aihetta olettaa, että vakuutettujen etuuksien yhteenlaskettu vahinkomäärä ylittää 50.000.000 euroa, korvaus maksetaan sen jälkeen, kun vakuutusyhtiö on lopullisesti arvioinut yhteenlasketun vahinkomäärän. Vakuutusyhtiön on tehtävä arvio kolmen kuukauden kuluessa vakuutustapahtumasta. Jos yhteenlaskettu vahinkomäärä ylittää 50.000.000 euroa korvataan kullekin vakuutuskenottajalle ja vakuutetulle vahingosta se osa, joka vastaa 50.000.000 euron suhdetta yhteenlaskettuun vahinkomäärään.
  - Terrorivahinkoon perustuva korvausvaatimus on esitettävä vakuutusyhtiölle kolmen kuukauden kuluessa vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimus esitetään myöhemmin, vaatimusta ei oteta huomioon yhteenlasketussa vahinkomäärässä eikä vahinkoa korvata.
  - Yhteenlaskettua vahinkomäärää arvioitaessa sisällytetään vahingon määrään kaikki vahingot, jotka johtuvat samasta terroriteosta ja aiheutuvat 48 tunnin kuluessa terroriteosta.
  - Omaisuudeksi ei katsota moottoriajoneuvoja, eikä kuljetusvakuutuksella vakuutettua omaisuutta.

Vahinkoa ei korvata silloin, kun joku muu takuun tai muun sopimuksen perusteella vastuullinen osapuoli korvaa vahingon.

2.2 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahinkoja

Vakuutuskenottajan ja muun korvaukseen oikeutetun tulee noudattaa lakeja ja asetuksia sekä viranomaisten antamia määräyksiä ja ohjeita.

Vakuutusyhtiön vakuutusehdoissa, vakuutuskirjassa tai muutoin vahingon ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi antamia suojeluohjeita on noudatettava.

Valmistajan tai myyjän antamia koneiden ja laitteiden tai vaihto-omaisuuden säilytys-, käsittely-, käyttö- ja huolto-ohjeita on noudatettava.

Tulta, palavia nesteitä ja kaasuja, räjähtäviä ja muita vaarallisia aineita on käsiteltävä huolellisesti niin, ettei niistä aiheudu vaaraa ja vahinkoa.

Vakuutussopimukseen voidaan lisäksi liittää tuotealuekohtaisia suojeluohjeita.

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutuskenottajan ja muun korvaukseen oikeutetun tulee ryhtyä välittömästi suojaus- ja pelastustoimiin sekä muutoinkin kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta.

Jos vakuutuskenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä mainitut velvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta vähentää tai sitä ei makseta ollenkaan.

2.3 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutuskenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti.

Vakuutusyhtiö voi alentaa korvausta tai kieltäytyä kokonaan korvauksen maksamisesta, jos vakuutuskenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman

- törkeällä huolimattomuudella
- törkeällä liikenneturvallisuuden vaarantamisella
- ollessaan alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena ja se on vaikuttanut vahingon syntyymiseen
- ollessaan tekemässä lainvastaista tekoa.

2.4 Samastaminen

Mitä ehdossa todetaan vakuutuksenottajasta tai muusta korvaukseen oikeutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeluohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti siihen, joka:

- vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta
- omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutuksenottajan kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan
- asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutuksen kohdetta hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutuksenottajasta ja muusta korvaukseen oikeutetusta, kun kysymys on suojeluohjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan tai muuhun korvaukseen oikeutettuun olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeluohjeen noudattamisesta.

2.5 Toimenpiteet vahingon tapahduttua

2.5.1 Vakuutuksenottajan toimenpiteet

Vakuutustapahtumasta on viipymättä ilmoitettava vakuutusyhtiöön vahingon tarkastus- ja muita toimenpiteitä varten. Jos kysymyksessä on rikos, on ilmoitus tehtävä myös poliisille. Tehdyistä rikoksista pitää vaatia rangaistus.

Vakuutuksenottajan ja muun korvaukseen oikeutetun tulee ryhtyä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja rajoittamiseksi sekä osallistua mahdollisuuksiensa mukaan vahingon syyn selvittämiseen.

Jos vakuutustapahtuma on ulkopuolisen aiheuttama, on vakuutuksenottajan ja muun korvaukseen oikeutetun ilmoitettava vakuutusyhtiölle vahingosta vastuussa olevan nimi, osoite ja muut tiedot sekä muutoinkin ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin vakuutuksenantajan oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan.

Jos näihin toimenpiteisiin ryhtyminen on laiminlyöty tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvausta tai evätä se kokonaan.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutuksenantajalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutuksenantajan vastuun arvioimisen kannalta, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvausta tai evätä se kokonaan.

2.5.2 Vakuutusyhtiön toimenpiteet

Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemasta uudelleen rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa hävinnyt tai vahingoittunut omaisuus.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä rakentaja tai korjaamo, joka uudelleen rakentaa tai korjaa vahingot, tai määrätä hankintapaikka, josta vastaavanlainen omaisuus hankitaan.

Vakuutusyhtiö ei vastaa ennen korvauspäätöksen tekemistä aiheutuneista kustannuksista ja selvittelykuluista.

2.6 Korvauksen hakeminen

2.6.1 Vahinkoilmoitus

Korvauksen maksamisen perusteena on vahinkoilmoitus, johon tulee sisältyä tiedot

- vakuutuksesta ja korvauksen hakijasta yhteystietoineen
- vakuutustapahtumasta; mitä, miten, missä ja milloin sattui tai todettiin.
- vahingon määrästä tai arvio siitä.

Vakuutusyhtiön vaatiessa vahinkoilmoitus on toimitettava kirjallisesti ja vakuutuksenottajan tai muun korvaukseen oikeutetun on se allekirjoitettava.

2.6.2 Muut tiedot

Lisäksi hakija on velvollinen antamaan muita tarpeellisia tietoja ja asiakirjoja vahingon korvattavuuden, sen määrän, korvaukseen oikeutetun ja vahingon aiheuttajan osoittamiseksi.

2.6.3 Kiinnitetty omaisuus

Kun on kyse määrältään sellaisesta korvauksesta, että kiinnityksenhaltijalla on voimassa olevan oikeuden mukaan oikeus korvaukseen, suoritetaan korvaus vakuutuksenottajalle, jos hän on selvittänyt, että omaisuus on vapaa velan vakuudeksi vahvistetuista kiinnityksistä taikka kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen.

2.7 Korvauksen suorittaminen

2.7.1 Korvauksen maksamisen ajankohta

Kun vakuutusyhtiö on saanut vakuutustapahtuman selvittämiseen tarvittavat asiakirjat, täytyy sen kuukauden kuluessa niiden saapumisesta suorittaa vakuutussopimuksen mukainen korvaus.

Jos syntyy erimielisyyttä korvauksen määrästä, täytyy vakuutusyhtiön suorittaa edellä mainitussa ajassa korvauksen riidaton osa.

Myöhästymisajalta vakuutusyhtiön on suoritettava vuotuista korkoa korkolain mukaan. Vakuutusyhtiö ei suorita viivästyksen johdosta muita korvauksia.

2.7.2 Maksamattoman vakuutusmaksun tai muun saatavan vähentäminen korvauksesta

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vähentää kaikki maksamattomat vakuutusmaksut ja muut saatavat korvauksesta, ellei voimassa olevassa laissa ole toisin sanottu.

3 Yleisiä määräyksiä

3.1 Kansainväliset pakotteet

Vakuutus ei ole voimassa eikä siitä suoriteta mitään korvauksia, mikäli vakuutusturvan myöntäminen tai korvausten maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden Kansakuntien päätöslauselman taikka Euroopan unionin, Norjan tai Amerikan yhdysvaltojen lakien tai määräysten mukaisia kauppa- tai taloudellisia pakotteita, kieltoja tai rajoituksia.

3.2 Inflaatio suoja

Vakuutusmäärä ja vakuutusmaksu on sidottu indeksiin, jos tuotealuekohtaisissa ehoissa tai vakuutus kirjassa niin mainitaan.

3.3 Valuuttasäännöt

Kun vakuutusmaksu, vahingonkorvaus tai muu maksu suoritetaan ulkomaanvaluutassa, käytetään muuntokurssina maksuunpanopäivän keskimurssia.

3.4 Muutoksen hakeminen vakuutusyhtiön tekemään päätökseen

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksen hakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, voi hän viedä päätöksen ratkaisusuosituksia antavan Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan (www.fine.fi) käsiteltäväksi tai nostaa kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille vakuutusyhtiön kotipaikan, Suomessa olevan asianosaisen kotipaikan taikka Helsingin, Länsi-Uudenmaan tai Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa, ellei oikeuspaikkaa koskevista normeista muuta johdu. Vakuutusyhtiön tekemään päätökseen on oikeuden menettämisen uhalla haettava muutosta kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä.

3.5 Vakuutusyhtiön oikeus korvauksen takaisinhakuun

Kun vakuutusyhtiö suorittaa korvausta vahingosta, josta joku muu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa, siirtyy vahingon kärsineen oikeus vaatia korvausta vahingon aiheuttajalta vakuutusyhtiölle. Vakuutusyhtiön oikeus korvaukseen on kuitenkin vain maksettuun korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut yksityishenkilö taikka työntekijä, virkamies tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettava muu henkilö, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta. Henkilövakuutuksessa tämä takautumisoikeus koskee ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamia kustannuksia ja varallisuuden menetyksiä.

Vakuutusyhtiö saa vaatia muulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai osan siitä takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun samastettavalta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt näissä ehoissa tai laissa säädetyn velvollisuutensa.

Tämän kohdan määräyksistä voidaan poiketa, jos tuotealuekohtaisissa ehoissa on toisin mainittu.

1 Ketä vakuutus koskee

Tätä ehtoa sovelletaan vakuutuskirjassa mainittuihin asuinrakennuksiin.

Yleisissä sopimusehdoissa on määritelty ketkä ovat vakuutussopimuksen osapuolet ja korvaukseen oikeutetut.

2 Milloin vakuutus on voimassa

Vakuutusturva on voimassa vakuutuskauden aikana kuten vakuutuskirjassa ja yleisissä sopimusehdoissa on määritelty.

3 Missä vakuutus on voimassa

Vakuutusturva on voimassa vakuutuspaikassa eli vakuutuskirjaan merkityssä paikassa. Mikäli halutaan vakuutusturvan olevan voimassa muualla kuin vakuutuspaikassa, tästä tulee olla merkintä vakuutuskirjassa.

Sijaintipaikasta riippumatta omaisuutta on säilytettävä ja käytettävä suojeluohjeiden mukaisesti.

Tilapäinen poissaolo

Vakuutusturva on voimassa myös muualla Suomessa ja Euroopassa, jos vakuutettu omaisuus on poikkeuksellisesti siirretty pois vakuutuspaikasta ja poissaolo on tilapäistä. Tällöin korvauksen enimmäismäärä on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä, kuitenkin enintään 200 000 euroa. Poikkeuksellista ja tilapäistä ei ole yrityksen varsinaiseen liiketoimintaan liittyvä omaisuuden poissaolo vakuutuspaikasta.

4 Mitä on vakuutettu

4.1 Vakuutettava omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty omaisuus. Omiksi vakuutuskohteikseen tulee merkitä, ellei jäljempänä toisin mainita:

- rakennus
- koneet, työkalut ja kalusto
- piirustukset, mallit, muotit sekä arkistot ja muut tallenteet
- varmistettujen tiedostojen ja ohjelmien palautuskustannukset
- rahat, arvopaperit, taide- ja arvoesineet
- vaihto-omaisuus
- rakenteilla oleva rakennus ja asennettavana oleva kone tai laite
- tuotantoeläimet
- metsä
- muu omaisuus.

Kun omaisuuden omistaa muu kuin vakuutusnottaja tai kun omaisuus aiotaan hankkia vakuutuskauden aikana, on siitä oltava maininta vakuutuskirjassa. Ilman mainintaa tällaisen omaisuuden vakuutus ei ole voimassa.

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- liikennevakuuttamiskelpoiset moottoriajoneuvot ja moottorityökoneet, kuten ajettavat ruohonleikkurit
- alukset (ilma- ja vesiliikenteessä)
- maaperä ja vesialueet
- kasvit ja kasvava sato avomaalla.

Vakuutuskohteen pitää kunnoltaan, ominaisuuksiltaan ja toiminnaltaan olla käyttötarkoitukseen sopiva. Esimerkiksi kone tai laite, johon ei ole saatavana normaalia huoltoa ja varaosia, ei ole vakuutuskelppoinen.

4.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuskirjassa mainittu asuinrakennus tai sen yhteydessä oleva varastorakennus tai katos. Kun kohde on vakuutettu pinta-alan perusteella, pinta-alana käytetään kokonaisalaa. Kokonaisala lasketaan rakennuksen ulkomittojen mukaan kuitenkin siten, että alle 160 cm korkeita tiloja ei oteta huomioon. Rakennuksissa, joissa on enemmän kuin yksi kerros, rakennuksen kokonaisala saadaan laskemalla kerrosten alat yhteen. Katoksen pinta-ala lasketaan vastaavasti ulkopintojen mukaan. Seinän puuttuessa ulkopintana käytetään kantavan rungon ulkopintaa. Autokatoksen ja varaston tai muun vastaavan yhdistelmässä pinta-alaan lasketaan niiden yhteispinta-ala.

Asuinrakennuksen vakuutukseen sisältyy ilman eri mainintaa

- rakennukseen kiinteästi kiinnitetty valomainos, markiisi, parvekelasi, lautasantenni jne., jonka vakuutusnottaja omistaa
- tontilla olevat vakuutusnottajan omistamat kiinteät tavanomaiset rakenteet sekä tontin välittömässä läheisyydessä yhteisellä alueella olevat vastaavat rakenteet siitä osuudesta, kun vakuutusnottaja niitä omistaa.
- tonttiin rajoittuvat, yhtiön omistamat ja asukkaiden käytössä olevat laiturit, soutuveneet ja alle 8 hv perämoottorit palo- ja rikosvahinkojen osalta
- sellaiset asumiseen liittyvät erilliset talous- ja huoltorakennukset, katokset, autotallit tai varastot, joiden pinta-ala (tai yhteisomistustilanteessa vakuutusnottajan omistaman osuuden pinta-ala) on enintään 300 m². Tällaisia rakennuksia sisältyy automaattisesti kuitenkin enintään varsinaisten vakuutettujen asuinrakennusten kokonaisalaa vastaava määrä. Rakennukset, joissa on lämpökeskus, kokoontumistila kuten kerhohuone tai sauna, on vakuutettava aina omana kohteenaan.
- vakuutusnottajan omistama, vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen toimintaa palveleva LVIS- ja konetekniikka rakennuksessa ja tontilla sekä liittymäjohdot yleiseen liittymään saakka
- vakuutusnottajan omistamat, kiinteistön hoitoon käytettävät ei liikennevakuuttamiskelpoiset työkoneet, kiinteistön käyttöä ja hoitoa palveleva muu irtain omaisuus sekä vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen lämmittämiseen tarkoitetut polttoaineet
- vakuutusnottajan omistama, rakennuksen asukkaiden yhteiseen käyttöön tarkoitettu kalusto.

Kun vakuutettuna on rakennus, eivät vakuutuksen kohteena kohdassa 4.1 mainitun lisäksi ole

- rakennuksen käyttötarkoituksen kannalta välttämätön tuotanto- ja liiketoimintaa palveleva LVIS- ja konetekniikka ja kalusto, vaikka ne olisi asennettu jo rakennusvaiheessa eikä niitä saisi pois niitä tai rakenteita rikkomatta
- rakennus- tai asennustyö materiaaleineen, kun vahingonvaara tai vakuuttamisvelvollisuus siitä on urakkasopimuksen mukaan urakoitsijalla

Vahingonselvittelykulut

Kun vakuutus kirjalla on maininta vahingonselvittelykuluista, noudatetaan niiden osalta seuraavia sääntöjä:

- Vakuutusturva on voimassa vakuutuspaikassa eli vakuutuskirjaan merkityssä paikassa. Mikäli halutaan vakuutusturvan olevan voimassa muualla kuin vakuutuspaikassa, tulee tästä olla merkintä vakuutus kirjassa.
- Vakuutus korvaa vakuutusehtojen mukaan korvattavan omaisuus- tai keskeytysvahingon selvittämiseksi tarpeellisia vahingonselvittelykuluja.
- Selvittelykuluja maksetaan yksi prosentti vahingon määrästä, kun If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:n vakuutuksenottajalle maksaman omaisuus- tai keskeytysvahingon korvausmäärä ylittää 50 000 euroa. Korvauksen enimmäismäärä on 2 000 euroa.

5 Vakuutusturva

Kohteen vakuutusturvan taso on mainittu vakuutus kirjalla kyseisen kohteen tiedoissa.

Vakuutusturva korvaa vakuutetulle omaisuudelle äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta aiheutuneen suoranaisten omaisuusvahingon seuraavassa esitetyllä tavalla.

5.1 Palo**Korvattavia palovahinkoja ovat**

- palo tai noki, joilla tarkoitetaan irtipääsystä tulta tai äkillisesti ja yllättävästi levinnyttä nokea tai savua
- paloräjähdyks, jolla tarkoitetaan räjähdysmäisen palon seurauksena syntyvää ylipainetta
- sprinklerivuoto, jolla tarkoitetaan nesteen vuotamista vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen sprinklerilaitteistosta.

Paloturvasta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä
- ammatillisesta räjäytys- tai louhintatyöstä
- virheellisesti suunnitellulle, rakennetulle, asennetulle tai käyttöohjeiden vastaisesti käytetylle omaisuudelle
- omaisuudelle, kun sitä käytetään sellaiseen tarkoitukseen, johon sitä ei ole suunniteltu.

5.2 Rakennuksen sähkö- ja konetekniikan rikkoutuminen**Korvattavia vahinkoja ovat**

- vakuutetun rakennuksen toimintaa palvelevan sähkö- tai konetekniikan rikkoutuminen. Rakennuksen konetekniikalla tarkoitetaan hissejä, liukuportaita sekä ovien moottoreita ja niiden ohjausta.

Sähkö- ja konetekniikan rikkoturvasta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kulumisesta tai muusta vähitellen tapahtuvasta syystä
- sähkövirran, kaasun, nesteen, lämmön tai muun tuotannon tekijän saannin keskeytymisestä, ellei keskeytyminen ole seurausta näiden ehtojen mukaisesta vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneesta korvattavasta vahingosta
- virheellisesti suunnitellulle, rakennetulle, asennetulle tai käyttöohjeen vastaisesti käytetylle omaisuudelle
- omaisuudelle, kun sitä käytetään sellaiseen tarkoitukseen, johon sitä ei ole suunniteltu
- valmistus- tai aineviasta
- energian kulutuksen lisääntymisestä.

5.3 Rakennusta palvelevan LVI-tekniikan rikkoutuminen ja siitä aiheutuva vuoto (Vuoto ja LVI -turva)**Korvattavia vahinkoja ovat:**

- vuoto- ja LVI-turvalla vakuutetun rakennuksen toimintaa palvelevan lämpö-, vesi- ja ilmastointitekniikan rikkoutuminen
- vuotovahinko, jonka syynä on rakennuksen toimintaa palvelevan lämpö-, vesi- tai ilmastointitekniikan rikkoutuminen tai viemärin tukkeutuminen. Vuotovahingolla tarkoitetaan vahinkoa, joka aiheutuu nesteen, kaasun tai höyryn virtaamisesta rakennuksen kiinteästä LVI-putkistosta tai -laitteesta.
- vuotovahinko, joka aiheutuu käyttölaitteesta vuotaneesta vedestä. Käyttölaitteella tarkoitetaan esimerkiksi pyykin- tai astianpesukonetta, joka on kiinteästi ja hyväksytyillä liitännöillä liitetty vesijohto- ja viemäriverkkoon ja liitetty vesijohtoon sulkuventtiilillä.

Vuoto ja LVIS -turvasta korvataan myös vesikaton äkillisestä ulkoapäin tapahtuvasta mekaanisesta rikkoutumisesta aiheutunut vahinko sekä vakuutuksen kohteena olevalle asuinrakennukselle että siihen näiden ehtojen mukaan sisältyvälle irtaimelle omaisuudelle.

Vuoto- ja LVI -turvasta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kulumisesta tai muusta vähitellen tapahtuvasta syystä
- kondenssivedestä
- sähkövirran, kaasun, nesteen, lämmön tai muun tuotannon tekijän saannin keskeytymisestä, ellei keskeytyminen ole seurausta näiden ehtojen mukaisesta vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneesta korvattavasta vahingosta
- kosteuden aiheuttamasta pilaantumisesta, mätänemisestä, sienettymisestä tai hajusta, ellei se ole välitön seuraus näiden ehtojen mukaan korvattavasta vahingosta
- kunnallisen tai muun yleisen vesi-, viemäri- tai kaukolämpöputken vaurioitumisesta tai toimimattomuudesta
- virheellisesti suunnitellulle, rakennetulle, asennetulle tai käyttöohjeen vastaisesti käytetylle omaisuudelle
- omaisuudelle, kun sitä käytetään sellaiseen tarkoitukseen, johon sitä ei ole suunniteltu
- veden pääsyn estymisestä viemäriin
- märkätilan vesieristyksen puuttumisesta tai vesieristyksen läpi, vesieristyksen läpivientien kuten lattiakaivon tai putkiläpiviennin saumoista, lattiakaivon ja sen korokerenkaan liitoksen tai korokerenkaan putkiläpiviennin kautta rakenteeseen vuotaneesta nesteestä
- altaan tai ammeen poistoputken tai pohjaventtiilin vuodosta
- valmistus- tai aineviasta
- sadevesijärjestelmän tukkeutumisesta jäätyminen, lehtien tms. johdosta
- katolle kertyneen lumen tai jään vaatimien huoltotoimenpiteiden laiminlyönnistä

- salaojitus- tai muun maaperän kuivanapitojärjestelmän rikkoutumisesta tai toimimattomuudesta
- lumen tai jään liikkumisesta.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata

- hukkaan vuotanutta nestettä tai kaasua
- lisääntynyttä energian kulutusta
- salaojitus- tai muuta maaperän kuivanapitojärjestelmää
- maan tai perustusten painumisen tai jäätyminen aiheuttamaa rikkoutumista.

5.4 Rikos

Korvattavia vahinkoja ovat

- murto vakuutetun omaisuuden sijaintipaikkaan sitä rajaavan riittävän suojan antava ovi, ikkuna tai muu rakenne murtamalla. Vakuutetun omaisuuden sijaintipaikka on tila, jossa vakuutettu omaisuus sijaitsee. Sijaintipaikka on vakuutuspaikassa vakuutuksenottajan hallinnassa oleva rakennus, sen osa tai piha-alue
- ryöstö, jolla tarkoitetaan anastusta, kun henkilö on joutunut väkivallan tai sen uhkauksen kohteeksi
- vahingonteko, jolla tarkoitetaan tahallisesti aiheutettua vahinkoa.

Rikosturvasta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- anastuksesta, ellei kyseessä ole yllä mainittu murto tai ryöstö
- petoksesta, kavalluksesta tai vastaavanlaisesta vilpillisestä menettelystä
- omaisuuden unohtamisesta tai kadottamisesta
- tietomurrosta, jolla tarkoitetaan oikeudetonta tunkeutumista tietojärjestelmään
- tietokoneviruksesta, -madosta tai muusta vastaavasta ohjelmiin, tiedostoihin tai laitteisiin kohdistuvasta vahingonteosta.

Rikosturvasta ei myöskään korvata

- näyte- tai muun ikkunan, oven lasin, markiisin tai valomainoksen rikkomista.

5.5 Lasirikko

Korvattavia vahinkoja ovat

- näyte- tai muun ikkunan, oven lasin, markiisin tai valomainoksen rikkominen, vaikka tahallista vahingontekoa ei olisi osoitettavissa.

5.6 Luonnonilmiö

Korvattavia vahinkoja ovat

- myrskytuulen aiheuttama rikkoutuminen. Myrskytuulella tarkoitetaan tuulta, jonka nopeus on vähintään 21 metriä sekunnissa.
- raesateen aiheuttama mekaaninen rikkoutuminen
- rankkasade, jolla tarkoitetaan poikkeuksellisen voimakasta paikallista sadetta. Korvattavia vahinkoja ovat rankkasateen aiheuttama veden tunkeutuminen rakennukseen maan alla ulkoseinien läpi, pohjaviemärin kautta tai maan pinnalla tulvien. Korvattavuus edellyttää, että sadevesiviemärit, vesieristykset ja kallistukset on tehty rakennusmääräysten mukaisesti eivätkä ne ehdi johtaa vettä pois normaalilla tavalla. Poikkeuksellisenä pidetään sadetta, jossa tunnin aikana sataa yli 30 mm tai vuorokaudessa yli 75 mm
- vahinko, jonka aiheuttaa villieläin. Villieläimellä tarkoitetaan luonnonvaraista kesyttämätöntä eläintä.

Kun vakuutuksen kohteena on asuinrakennus tai sen yhteydessä oleva varastorakennus tai katos, vakuutus korvaa myös vahingon, jonka syynä on

- merivesitulva, jolla tarkoitetaan poikkeuksellista merenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta, ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksesta Tanskan salmissa. Poikkeuksellisenä pidetään tapahtumaa, jonka esiintymistodennäköisyys on enintään kerran 50 vuodessa
- vesistötulva, jolla tarkoitetaan järven, joen, puron tai ojan poikkeuksellista vedenpinnan nousua, joka johtuu sateesta, lumen sulamisesta tai jääpadosta. Poikkeuksellisenä pidetään tapahtumaa, jonka esiintymistodennäköisyys on enintään kerran 50 vuodessa.

Luonnonilmiöturvasta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- myrskytuulesta tai sadeveden tulvimisesta ulkona olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei kyse ole omaisuudesta, jota on tarkoitettu ulkona käytettäväksi tai säilytettäväksi
- sulamis- tai sadevesien tunkeutumisesta rakenteisiin, ellei kyse ole yllä määritellystä poikkeuksellisesta rankkasateesta, merivesi- tai vesistötulvasta
- kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemäriputken vaurioitumisesta tai toimimattomuudesta
- sadevesijärjestelmän tukkeutumisesta jäätyminen, lehtien tms. johdosta
- virheellisesti suunnitellulle, rakennetulle, asennetulle tai käyttöohjeen vastaisesti käytetylle omaisuudelle
- omaisuudelle, kun sitä käytetään sellaiseen tarkoitukseen, johon sitä ei ole suunniteltu
- myrskytuulesta rakennuksen sisäosille tai rakennuksessa olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei se ole seurausta rakennusta kohdanneesta myrskytuulen aiheuttamasta rikkoutumisesta
- kosteuden aiheuttamasta pilaantumisesta, mätänemisestä, sienettymisestä tai hajusta, ellei se ole välitön seuraus näiden ehtojen mukaan korvattavasta luonnonilmiön aiheuttamasta vahingosta
- hyönteisistä tai tuhoeläimistä.

5.7 Muu vahinkotapahtuma

Korvattavia vahinkoja ovat

- muut äkilliset ja ennalta-arvaamattomat suoranaiset omaisuusvahingot, joita ei muualla ehtojen 5. luvussa ole rajoitettu korvattavuuden ulkopuolelle.

Korvattavia vahinkoja ovat myös seuraavat tapahtumat, vaikka ovatkin aikaisemmin tässä luvussa rajattu korvauksen ulkopuolelle

- altaan ja ammeen poistoputken ja pohjaventtiilin vuoto. Poistoputkella tarkoitetaan keittiössä ja saniteettitiloissa olevien altaiden alla näkyvillä tai allaskaapissa olevia putkia, jotka liittyvät altaan tai ammeen viemäriverkostoon. Poistoputkien tulee olla rakenteita purkamatta näkyvissä tarkastamista ja huoltoa varten. Pohjaventtiili on altaan tai ammeen pohjassa oleva tiivis liitos, joka yhdistää altaan tai ammeen poistoputkeen tai suoraan viemäriin.

- vuotovahinko, joka aiheutuu veden pääsyn estymisestä viemäriin
- tuulen aiheuttama vakuutetun omaisuuden äkillinen ja ennalta arvaamaton rikkoutuminen, vaikkei luonnonilmiöturvan tuuliraja ylittyisikään.

Mualla 5. luvussa korvattavuuden ulkopuolelle rajattujen vahinkojen lisäksi Muun vahinkotapahtuman turvasta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- maanjäristyksestä
- valmistus- tai aineviasta
- kulumisesta, syöpymisestä, pilaantumisesta, sienettymisestä, pölystä, noesta, hajusta, lämpötilan tai ilman kosteuden muutoksista, kutistumisesta, haihtumisesta tai vastaavasta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä
- maaperän tai täyttömaan painumisesta, perustuksen liikkumisesta tai rakennuksen halkeilusta
- katolle kertyneen lumen tai jään vaatimien huoltotoimenpiteiden laiminlyönnistä
- lumen tai jään liikkumisesta
- tapahtumasta, jota ei voida määritellä
- virheellisesti suunnitellulle, rakennetulle, asennetulle tai käyttöohjeen vastaisesti käytetylle omaisuudelle.

Muun vahinkotapahtuman turvasta ei myöskään korvata

- ulkona olevaa omaisuutta, ellei sitä ole tarkoitettu ulkona käytettäväksi tai säilytettäväksi
- salaojitus- tai muuta maaperän kuivanaapitojärjestelmää
- tavanomaista naarmuuntumista ja kolhiintumista.

5.8 Maaperän saastuminen

Korvattava vahinko on

- vakuutettua omaisuutta kohdanneen korvattavan omaisuusvahingon seurauksena vakuutusnottajan omistaman tai hallitseman kiinteistön maaperän saastuminen. Korvauksena suoritetaan maaperän saastumisesta aiheutuneet tutkimus- ja puhdistuskustannukset. Korvattavuuden edellytyksenä on, että kustannukset ovat syntyneet viranomaisen pakottavan määräyksen perusteella viimeistään vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta.

Maaperän saastumisturvasta ei korvata vahinkoa

- josta vakuutusnottaja on vahingonkorvausvelvollinen
- joka aiheutuu sen jälkeen, kun öljysäiliön tarkastamisesta annettu määräaika on ylitetty.

5.9 Suoranaisen omaisuusvahingon lisäksi korvataan

Rakentamista koskevista pakottavista viranomaismääräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset, kuitenkin enintään 10 prosenttia vahingon määrästä. Lisäkustannuksia korvataan ainoastaan niiden tilojen, rakennusosien ja rakennuksen toimintaa palvelevien LVIS -järjestelmien ja koneiden osalta, joihin vahinko on kohdistunut. Kokonaiskorvauksen ylämpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty rakennuksen vakuutusmäärä.

Vuokratulomenetykset, jotka vakuutusnottajalle aiheutuvat sen johdosta, että asuinrakennusta ei voida kokonaan tai osittain käyttää korvattavan omaisuusvahingon johdosta. Saamatta jääneestä vuokratulosta suoritetaan korvausta enintään yhden vuoden ajalta vahingon sattumispäivästä. Korvauksen määrää laskettaessa vähennetään säästyneet kiinteistön hoitokustannukset. Turva vuokratulomenetyksen osalta on voimassa ainoastaan, kun vakuutusnottaja antaa vuokralle enintään puolet rakennuksen hyötyalaan kuuluvista tiloista.

Kohtuulliset kustannukset, jotka vakuutusnottajalle aiheutuvat sattuneen tai välittömästi uhkaavan tästä vakuutusturvasta korvattavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta. Lukkojen sarjoituskustannukset ja avaimet korvataan vahingontorjuntakuluna vain, jos avain tai sen valmistamisen mahdollistava lukkopesä on joutunut ulkopuolisen haltuun murron tai ryöstön yhteydessä. Asuinrakennuksessa lukkojen uudelleen sarjoittamisen kustannuksia korvataan ainoastaan yhtiön yhteisten tilojen lukkojen osalta.

6 Vakuutusmäärä

6.1 Vakuutusarvokäsitteet

Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärällä tarkoitetaan vakuutuksen kohteelle vakuutuskirjaan merkittyä rahamäärää. Vakuutusmäärä on **enimmäiskorvausmäärä** vahinkotapahtumaa kohti.

Täysarvo

Täysarvolla tarkoitetaan ratkaisua, jossa rahamääräisen arvon sijaan vakuutus perustuu pinta-alaan tai muuhun tunnuslukuun.

6.2 Vakuutusmäärän laskennassa huomioon otettavia asioita

Rakennuksen vakuutusmäärää arvioidessa tulee huomioida vahingon jälkeiset suunnittelu- ja uudelleenrakentamiskustannukset sekä pakottavista viranomaisvaatimuksista aiheutuvat lisäkustannukset.

Mikäli rakennus vahingon sattuessa halutaan entisöitäväksi, on arvioidut entisöintikustannukset vakuutettava erikseen. Näitä ovat kustannukset, jotka poikkeavat tavanomaisista teollisista työmenetelmistä ja Suomessa yleisesti myytävistä rakennusmateriaaleista.

Vakuutetun omaisuuden enimmäiskorvausmäärässä tulee huomioida myös vahingon johdosta mahdollisesti aiheutuvat purku-, raivaus- ja ongelmajätteiden hävittämiskustannukset.

6.3 Vakuutusmäärän indeksiehto

Vakuutusmäärät on sidottu indeksiin seuraavien sääntöjen mukaisesti.

Perusindeksi on vakuutuskauden alkamisvuotta edeltävän elokuun indeksipisteluku.

Tarkistusindeksi on kunkin seuraavan vakuutuskauden alkamisvuotta edeltävän elokuun indeksipisteluku.

Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä, jolloin vakuutuskirjaan merkittyä vakuutusmäärää tarkistetaan yhtä monta prosenttia kuin tarkistusindeksi poikkeaa perusindeksistä.

Rakennuskohteiden vakuutukset on sidottu rakennuskustannusindeksiin ja irtaimistokohteiden kuluttajahintaindeksiin.

Seuraavat vakuutusmäärät eivät kuitenkaan ole sidottu indeksiin:

- vakuutuskirjalla mainitut Omaisuusvakuutukseen sisältyvät erät
- omaisuusvakuutuksen lisäosat
- entisöintikustannukset
- saastuneen maan puhdistuskustannukset.

7 Ikävähennykset ja omavastuut

7.1 Ikävähennykset

Seuraavat ikävähennykset tehdään kaikista jälleenhankinnan tai korjauksen aiheuttamista kustannuksista mukaan lukien vian etsintä, kosteuskartoitus, rakenteiden avaaminen ja ennalleen saattaminen, maankaivu- ja täyttötöyt.

Rakennuksen toimintaa palvelevan LVIS- ja konetekniikan rikkoutumiseen liittyvät ikävähennykset

Rakennuksen toimintaa palvelevan LVIS- ja konetekniikan rikkoutumisvahingoissa tehdään vahingonkorvausta laskettaessa vakuutetun omaisuuden ikään perustuva 5 prosentin vuosittainen vähennys. Ikävähennystä ei tehdä käyttöönottovuotta seuraavien viiden kalenterivuoden aikana. Vähennys lasketaan kertomalla vähennysprosentti tämän jälkeen alkaneiden kalenterivuosien määrällä.

Alla lueteltujen laitteiden osalta tehdään edellisestä poiketen vakuutetun omaisuuden ikään perustuva 15 prosentin vuosittainen vähennys. Näiden osalta ikävähennystä ei tehdä käyttöönottovuotta seuraavan kalenterivuoden aikana.

- tietotekniikkalaitteet, esim. työasemat, palvelimet ja niiden oheislaitteet
- tietoliikennelaitteet, esim. modeemit ja reitittimet
- äänen ja kuvan toistamiseen ja tallentamiseen tarkoitetut laitteet sekä vahvistinlaitteet
- palo- ja rikosilmoituslaitteet sekä kulun- ja kiinteistövalvontalaitteistot.

Ikävähennyksiä ei tehdä irtipäässeän tulen, luonnonilmiön tai rikoksen aiheuttamissa vahingoissa.

Putkistojen tai vesikaton vuotamista koskevat ikävähennykset

Vahingoissa, jotka aiheutuvat rakennuksen LVI-tekniikan tai sprinkleriputken vuotamisesta, vesikaton rikkoutumisesta tai viemärin tukkeutumisesta, tehdään vahingonkorvausta laskettaessa tukkeutuneen viemärin tai vuotaneen laitteen, putkiston tai vesikaton ikään perustuva 3 prosentin vuosittainen vähennys. Ikävähennystä ei tehdä käyttöönottovuotta seuraavien kahdenkymmenen kalenterivuoden aikana. Vähennys lasketaan kertomalla vähennysprosentti tämän jälkeen alkaneiden kalenterivuosien määrällä. Ikävähennys on kuitenkin korkeintaan 60 prosenttia. Vuotovahingossa ikävähennyksen enimmäismäärä on enintään 20 000 euroa.

Ikävähennys tehdään kaikista korvattavista vuotovahingoista, riippumatta vuodon syystä. Sellaisen vuotovahinkojen osalta, jonka vahingoissa on määritelty erityisomavastuu, ikävähennystä ei kuitenkaan sovelleta.

Kun jäte- tai sadevesiviemärit on saneerattu sisäpuolisilla menetelmillä, niiden ikävähennykset lasketaan seuraavin poikkeuksin:

- sujutetut viemärit tulkitaan uudeksi viemäriputkeksi,
- massaus ja ruiskuvalumenetelmällä saneeratun putken saneerausvuodesta vähennetään 15 vuotta riippumatta putken todellisesta iästä.

Näitä poikkeuksia sovelletaan ainoastaan sellaisten menetelmien osalta, jotka If on erikseen hyväksynyt tai jotka ovat VTT:n sertifioimat.

Kun vuotovahinko aiheutuu ikävähennykseltään erilaisten materiaalien liitoksessa, kuten uuden ja vanhan putken liitoksessa tai eri menetelmillä saneeratun viemärin liitoksessa, lasketaan ikävähennys suuremman ikävähennyksen mukaisesti. Jos sujutetun ja massatun / valetun / pinnoitetun viemärin liitos on tehty puskuliitoksella ilman sisäkkäin menevää haarayhdettä, ikävähennys lasketaan alkuperäisen putken iän mukaan.

7.2 Omavastuu

Jokaisessa vahinkotapahtumassa vähennetään vakuutussopimukseen tai vakuutuskirjaan merkitty omavastuu korvattavan vahingon määrästä. Omavastuu vähennetään jokaisen omaisuuden sijaintipaikan osalta erikseen.

Vahingon rajoittamis- ja torjuntakustannuksista ei kuitenkaan vähennetä omavastuuta, lukuun ottamatta lukkojen sarjoituskustannuksia.

Kun rakennukseen asennettu vuotovahti rajoittaa tai estää vuotovahingon, omavastuuta alennetaan enintään 1 000 eurolla.

Vuotovahdin tulee olla tyypiltään sellainen, että se perustuu veden virtauksen havaitsemiseen. Järjestelmän toimivuus tulee olla testattu ja hälytyskeskuksen toimintapa hälytyksen jälkeen ohjeistettu.

7.3 Erityisomavastuut

Käyttölaite- ja vesikalustevuodot

Käyttölaitteen rakennukselle aiheuttaman vuotovahingon omavastuu on 25 prosenttia korvattavan vahingon määrästä, kuitenkin enintään 10 000 euroa, ellei kohteelle valittu omavastuu ole tätä korkeampi.

Vesikalusteen rakennukselle aiheuttaman vuotovahingon omavastuu on 25 prosenttia korvattavan vahingon määrästä, ellei kohteelle valittu omavastuu ole tätä korkeampi. Altaan ja ammeen poistoputken rikkoutuessa ja sen johdosta vuotaessa sovelletaan samaa erityisomavastuuta.

Käyttölaitteella tarkoitetaan erillistä laitetta, kuten astianpesukonetta, pesukonetta, jääpalakoneella varustettua pakastinta, kahviautomaattia tai muuta vastaavaa laitetta, joka on kiinteästi ja hyväksytyillä liitännöillä liitetty vesijohto- ja/tai viemäriverkkoon ja liitetty vesijohtoon sulkuventtiilillä.

Vesikalusteella tarkoitetaan hanaa, sulkuventtiiliä, suihkulaitetta, wc:n vesisäiliötä tms., joka on liitetty vesijohtoverkostoon kiinteästi ja hyväksytyillä liitännöillä.

Korjaustöistä aiheutuva vahinko asuinrakennukselle

Kun vahinko aiheutuu vakuutetussa asuinrakennuksessa sellaisten korjaustöiden johdosta, joiden tilaajana toimii vakuutusnottaja, on omavastuu kaksinkertainen, kuitenkin vähintään 2 000 euroa.

8 Suojeluohjeet

8.1 Tarkoitus ja velvoittavuus

Tämä vakuutusnottajaa velvoittava suojeluohje antaa ohjeita, joita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja pienentää vahinkomääriä.

Yleisten sopimusehtojen mukaan korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos vakuutusnottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen.

Tämä suojeluohje sisältää viittauksia erillisiin turvallisuusohjeisiin, jotka löytyvät Ifin internet-sivuilta. Muiden kuin kuluttajien ja kuluttajaan rinnastettavien vakuutusnottajien osalta ne velvoittavat vakuutusnottajaa samalla tavalla kuin tämä suojeluohje.

8.2 Viranomaismääräykset

Vakuutuskohteena olevan rakennuksen tulee täyttää rakennusluvan tai toimenpideluvan myöntämishetkellä voimassa olevat Suomen rakentamismääräyskokoelman määräykset, kuten E1 (rakennusten paloturvallisuus), C2 (kosteus) ja D1 (kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteet).

Viranomaisten määräämät, säädöksissä vaaditut tai vakuutusyhtiön vaatimat vahinkojen estämiseen tai rajoittamiseen tarkoitetut laitteet ja rakenteet, kuten alkusammutuskalusto, savunpoistolaitteisto, palo-osastointi, paloilmoinin ja automaattinen sammutuslaitteisto on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti.

Asuinrakennuksiin tai samalla tontilla tai rakennuspaikalla oleviin rakennusryhmiin, joissa on vähintään viisi asuinhuoneistoa, on laadittava pelastussuunnitelma.

Asuinhuoneiston jokaisessa asuinhuoneistossa on oltava vähintään yksi toimintakuntoinen palovaroitin huoneistoalan jokaista alkavaa 60 m² kohden. Taloyhtiön on annettava ohjeet ja opastettava asukkaita, vuokralaisia ja osakkaita palovaroittimen hankinnasta ja sen ylläpidosta.

8.3 Palovahinkojen torjunta

8.3.1 Tuhopolton torjunta

Ulkona säilytettävät syttyvät materiaalit ja jätteasiat on sijoitettava siten, että niiden syttyminen tuhopolton tai muun syyn seurauksena ei aiheuta palon leviämisvaaraa rakennukseen.

Tuhopolton mahdollisuus ja palon leviämisvaara on riittävästi estetty, kun syttyvien materiaalien ja jätteiden säilytyksessä noudatetaan jäljempänä esitettyjä turvaetäisyyksiä tai rakenteellisia toimenpiteitä, jotka vaikeuttavat palon syyttämistä tai rajoittavat sen leviämistä.

Turvaetäisyydet

Turvaetäisyys on rakennuksen uloimpien rakenteiden ja jätteistoiden tai syttyvien materiaalien välinen vaakasuora vapaa välimatka.

Turvaetäisyyksien on oltava seuraavat:

- Yksittäisen, tilavuudeltaan enintään 600 litran jätteastian turvaetäisyyden on oltava vähintään 4 metriä.
- Yksittäisen, tilavuudeltaan yli 600 litran jätteastian turvaetäisyyden on oltava vähintään 6 metriä.
- Ryhmässä olevien jätteistoiden turvaetäisyyden on niiden tilavuudesta riippumatta oltava vähintään 6 metriä.
- Metallisen, kannellisen jättekontin turvaetäisyyden on oltava vähintään 4 metriä.
- Jättekatoksen turvaetäisyyden on oltava vähintään 8 metriä.
- Muiden syttyvien materiaalien, kuten kuormalavojen yms. turvaetäisyys on oltava vähintään 8 metriä

Rakenteelliset toimenpiteet

Rakenteellinen palontorjunta on vaihtoehto turvaetäisyyksille. Vähintään yksi seuraavista toimenpiteistä on toteutettava:

- Syttyvät materiaalit ja jätteet säilytetään rakennukseen liittyvissä katoksissa siten, etteivät ulkopuoliset pääse niihin käsiksi. Suojarakenteiden on oltava sellaiset, että käsiksi pääsy ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista.
- Syttyvät materiaalit ja jätteet säilytetään umpinaisessa ja lukitussa säilytystilassa.
- Syttyvien materiaalien tai jätteiden säilytyspaikalla rakennuksen ulkoseinä ja räystääs tai ulkoseinä ja katos on rakennettu palamattomista rakennustarvikkeista ja ne estävät palon leviämisen rakennukseen tai vesikaton alapuolisiin tiloihin vähintään 30 minuutin ajan. Rakenteessa olevien ikkunoiden, ovien ja muiden aukkojen palonkestoajan on oltava myös vähintään 30 minuuttia.
- Syttyvät materiaalit ja jätteet säilytetään sprinklerilaitteistolla suojatussa katoksessa. Sprinklerilaitteiston on oltava suunniteltu ja asennettu sprinklerisääntöjen mukaisesti. Katoksen sprinklerilaitteisto on oltava mitoitettu sammuttamaan palo, jossa palaa katoksessa säilytettävä suurin mahdollinen määrä materiaaleja ja jätteitä.

8.3.2 Sähkölaitteet

Vialliset sähkölaitteet (esimerkiksi loistevalaisimet, joiden putket välkkyvät tai hehkuvat päistään) on välittömästi korjattava tai irtikytkettävä sähköverkosta.

Sähkölaitteiden ympärillä tulee olla valmistajan antamien ohjeiden mukaiset turvavälit laitteiston riittävän jäähtymisen varmistamiseksi ja ympäristön syttymisen estämiseksi.

Ajoneuvojen akkujen lataaminen

Tieliikennekäyttöön rekisteröityjä ajoneuvoja ei saa ladata sisätiloissa, ellei kyseinen tila ole suunniteltu ja tarkoitettu ajoneuvojen säilytykseen tai pysäköintiin. Tilat, joissa akkuja ladataan, tulee varustaa palovaroitimella, joka varoittaa myös tilan ulkopuolella. Laitteen toiminta tulee tarkastaa säännöllisesti.

Kun sähkökäyttöisiä ajoneuvoja ladataan vakuutusnottajan sähköverkosta, tulee ennakolta sähköalan ammattilaisen toimesta varmistaa sähköverkon soveltuvuus lataamiseen huomioiden käytettävät sähkövirrat ja lataustapahtuman pitkä kesto. Tehdyt selvitykset, mittaukset ja muutokset verkkoon on dokumentoitava.

Valmistajan lataamiseen ja latauspisteeseen liittyviä ohjeita on noudatettava.

8.3.3 Tulityöt

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinäintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palonvaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasuja kaarihitsaus, polttoleikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Tulitöiden tekemistä tulee välttää ja pyrkiä käyttämään vaihtoehtoisia työmenetelmiä. Jos kuitenkin tulityön tilapäinen tekeminen on välttämätöntä, alkusammutuskalustoksi on varattava kaksi 43A 183BC -teholuokan käsisammutinta. Syttyvät kohteet on suojattava ja syttyvä irtotavara on poistettava. Paikkaa on vartioitava työn aikana ja sen jälkeen vähintään tunnin ajan.

Vakuutusnottajalla on oltava kirjallinen tulityösuunnitelma tulityön turvallisesta tekemisestä. Jos tulityö teetetään ulkopuolisella urakoitsijalla, vakuutusnottajan on varmistettava, että urakoitsijalla on kirjallinen tulityösuunnitelma ja että tulityössä noudatetaan suojeluohjeen määräyksiä.

Tarkempia ohjeita tulityön tekemiseksi on saatavissa internet-sivuiltamme esitteestämme *Tulitöiden turvallisuusohje*.

8.3.4 Rakenteellinen palontorjunta

Palo-osastoivat rakennusosat on pidettävä kunnossa siten, että ne estävät palon ja savukaasujen leviämisen osastosta toiseen ajan, joka on määritelty rakennusluvassa tai pelastusviranomaisen suorittamassa palotarkastuksessa.

Palo-osastoivan oven tulee olla itsestään sulkeutuva ja salpautuva. Jos ovea pidetään auki normaalikäytössä, se on varustettava laittein, jotka sulkevat oven palon sattuessa.

Palo-osastoivia rakenteita läpäisevät ilmanakanat, putki-, sähkökaapeli- ja vastaavat läpiviennit eivät saa heikentää rakennusosan osastoivuutta.

8.3.5 Nuohous

Kiinteällä polttoaineella tai raskasöljyllä tai useammilla polttoaineilla toimiva tulisija hormeineen on nuohottava vähintään kerran vuodessa. Yksinomaan kevytöljykäyttöinen tulisija hormeineen on nuohottava vähintään kerran kahdessa vuodessa. Nuohoojalla on oltava nuohoojan ammattitutkinto. Nuohoojan havaitsemat viat ja puutteet, joista voi aiheutua tulipalon vaara, on korjattava välittömästi.

Tulisijasta poistettu tuhka on säilytettävä palamattomassa ja kannellisessa astiassa.

8.3.6 Tulisijat ja lämmityslaitteet

Lämpökeskuksen palo-ovi on pidettävä suljettuna.

Öljylämmitysjärjestelmä tulee olla pelastusviranomaisen katsastama ja hyväksymä.

Kiinteää polttoainetta polttavan kattilan syöttöluukun kansi on pidettävä suljettuna ja luukun tiiveys on tarkastettava kerran vuodessa.

Palaminen kattilassa on säädettävä siten, että savupiipusta ei purkaudu kipinöitä tai osittain palanutta polttoainetta.

Polttoainevaraston ja kattilahuoneen välinen seinä on oltava kauttaaltaan tiivis myös polttoaineen syöttöputken ja seinän välillä.

Kiinteän polttoaineen automaattisissa syöttölaitteissa tulee olla vähintään kaksi turvajärjestelmää takapalon leviämisen estämiseksi. Toisen turvajärjestelmän on oltava sammutusjärjestelmä. Sammutusjärjestelmän on kyettävä toimimaan myös sähkökatkoksen aikana. Sammutusjärjestelmän toimivuus on testattava vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Lämmityslaitteiden sijoittamisessa on otettava huomioon valmistajan ilmoittamat laitekohtaiset suojaetäisyydet.

8.4 Rikosvahinkojen torjunta

Asuinrakennusten rikosvahinkojen ja ilkkivallan ehkäisemiseksi edellytetään, että kiinteistön tekniset tilat ja kiinteistöä käyttävien yhteiset tilat on lukittu ja rakenteellisesti suojattu seuraavissa kohdissa esitettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Ovet, ikkunat ja aukot tarkoittavat teknisiä tiloja tai yhteisiä tiloja rajoittavissa rakenteissa olevia ovia, ikkunoita ja aukkoja.

Rakenteet

Seinä-, lattia- ja kattorakenteiden sekä niissä olevien ikkunoiden ja ovien on oltava sellaista rakennetta, että kohteeseen tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista.

Lukitus

Teknisiä tiloja ja yhteisiä tiloja rajoittavat ovet on lukittava Finanssialan Keskusliiton hyväksymillä käyttölukoilla. Riippulukolla lukittaessa on käytettävä vähintään 3. luokan riippulukkoa ja hyväksytyjä kiinnikkeitä. Vaatimus lukituksesta ei koske asuinkiinteistön porrashuoneiden ulko-ovia.

Huultamattomat metalliovet ja puiset ovet on varustettava käyttölukon kohdalta rakoraudalla.

Ilkkivallan torjunta

Ilkivaltaisen törhimisen jäljet on poistettava viipymättä. Toimimattomat ulkovalaisimet on korjattava välittömästi.

Avainturvallisuus ja lukkojen sarjoitus

Asuinkiinteistössä asuntojen, teknisten tilojen ja yhteisten tilojen lukot on sarjoitettava omiksi sarjoikseen. Huoltoavaimella voidaan avata vain sisäänkäyntiovi sekä teknisten tilojen ja yhteiskäytössä olevien tilojen ovet. Huoltohenkilökunnalle tulee luovuttaa vain välttämättömät avaimet käyttötarpeen mukaan kuittausta vastaan. Avaimissa ei saa olla tunnustetietoja, joiden perusteella ulkopuolinen voi yhdistää ne tiettyyn kiinteistöön.

Avaimet on säilytettävä vahvarunkoisessa teräksisessä avainten säilytyskaapissa, jonka seinämävahvuus on vähintään 2,5 mm tai kassakaapissa. Avainten tunnisteet on koodattava ja koodeja ei saa säilyttää samassa tilassa kuin avaimia. Säilytettäessä avaimia taloyhtiön asuinhuoneistossa tai teknisessä tilassa, sen ulko-ovi tulee lisäksi olla lukittu takalukittavalla käyttö- ja varmuuslukolla.

Rakennuksen ulkokuoressa olevassa avainsäilössä saa säilyttää avainta, jolla voidaan avata vain rakennuksen ulko-ovi ja teknisten tilojen ovet. Avainsäilö on kiinnitettävä valmistajan ohjeiden mukaisesti. Avainsäilössä ei saa säilyttää yleisavainta.

Liikehuoneistot asuinrakennuksessa

Asuinrakennuksessa sijaitsevien liikehuoneistojen tai yritysten rikosvahinkojen torjuntaan ei sovelleta yllä mainittuja ohjeita vaan ne on toteutettava yritysten tiloja koskevien omaisuusuojeluohejien mukaisesti.

8.5 Vuotovahinkojen torjunta

Putkistot

Putkistot on suojattava jäätymiseltä.

Asuinrakennuksen vesi-, viemäri- ja lämpöputkistot

Yli 20 vuotta vanhoille vesi-, viemäri- ja lämpöputkistoille suositellaan LVI-asiantuntijan tekemää kuntoarviota. Kuntoarviossa on selvitettävä vesi-, viemäri- ja lämpöputkiston kunto sekä tarvittavat korjaustoimenpiteet ja niiden kiireellisyys vuotovahinkojen estämiseksi. Kuntoarvio suositellaan tehtäväksi uudelleen 10 vuoden kuluessa edellisestä kuntoarviosta.

Asuinrakennuksen käyttölaitteet

Käyttölaitteiden liitäntöjen tulee olla valmistajan tai myyjän sekä viranomaisten määräysten ja ohjeiden mukaisia. Lisäksi käyttölaitteiden tulee olla liitetty vesi- ja viemäriverkkoon kiinteästi ja hyväksytyillä liitännöillä ja vesijohtoon sulkuventtiilillä. Käyttölaitteita käytettäessä niitä ei saa jättää ilman valvontaa. Käyttölaitteen sulkuventtiin tulee olla suljettu, kun käyttölaitetta ei käytetä.

Taloyhtiön edustajan tulee tarkastaa käyttölaitteiden liitännät viiden vuoden välein ja yksittäisessä huoneistossa asukkaan vaihtuessa. Liitäntä on varustettava sulkutulpalla, jos käyttölaite poistetaan.

Vesijohtoverkostoon liitetyn laitteen alle (esim. astianpesukone) on asennettava vesitiivis suojarakenne, jos laitteen vesivuoto voi aiheuttaa omaisuuden vahingoittumista. Suojarakenne on asennettava siten, että vesivuoto havaitaan ennen kuin se aiheuttaa vahinkoa rakenteille tai muulle omaisuudelle.

8.6 Luonnonilmiövahinkojen torjunta

Sadevesijärjestelmät

Sadeveden aiheuttamien vahinkojen torjumiseksi katot sekä niiden sadevesijärjestelmät on tarkastettava vähintään vuosittain ja tarvittaessa huollettava.

Rankkasateen tai lumen ja jään sulamisen aiheuttaman pintaveden kulkeutuminen rakennukseen tulee estää riittävän pihakallistuksin. Viemärit tulee padotuskorkeuden alapuolella varustaa riittävillä varolaitteilla tulvimisen estämiseksi. Niiden toimivuus on tarkastettava vuosittain ja tarvittaessa huollettava.

Lumikuorma

Katolle kertynyt lumi ja jää on poistettava, jos niiden paino vaarantaa kattorakenteiden kantokykyä tai aiheuttaa muuta vaaraa.

8.7 Lisävaatimukset käyttämättä olevien tilojen vahingontorjunnalle

Tässä omaisuussuojeluohjeessa edellytetyt vahingontorjuntatoimenpiteet tulee olla jatkuvasti toteutetut, vaikka rakennus tai sen osa on käyttämättä tai normaalia vähäisemmällä käytöllä.

Tilan, joka on yli viikon pituisen ajan käyttämättömänä, käyttövesi- ja lämmitysputkistojen sulkuventtiili on suljettava. Käyttövesi- ja lämmitysputkistojen jäätyminen on estettävä pitämällä tilan lämpötila riittävän korkeana. Tilaa uudelleen käyttöön otettaessa on varmistettava, että käyttövesi- ja lämmitysputkistoissa ei ole vuotoja. Sähkölaitteiden sähkönsyöttö on katkaistava sähkökeskuksesta lukuun ottamatta tilan ylläpidossa tarvittavaa sähkönsyöttöä.

Käyttämättä tai normaalia vähäisemmällä käytöllä olevat tilat on tarkistettava vähintään kerran viikossa nimetyn henkilön toimesta. Havaitut viat ja rikkoutumiset on korjattava sekä ilkivallan jäljet on poistettava.

Paloilmoitin, sammutuslaitteisto, rikosilmoitusjärjestelmä ja muu vastaava turvallisuus- ja valvontajärjestelmä on oltava toiminnassa. Järjestelmien koetukset ja huollot on tehtävä niitä koskevien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

8.8 Rikkoutumisvahinkojen torjunta

Koneet ja laitteet

Koneita ja laitteita on huollettava ja käytettävä niiden valmistajan tai myyjän antamien ohjeiden mukaisesti.

Kattorakenteet

Katolle kertynyt lumi ja jää on poistettava, jos lumen paino vaarantaa kattorakenteiden kantokykyä tai aiheuttaa muuta vaaraa.

8.9 Ympäristövahinkojen torjunta

Öljysäiliöt ja muut säilytysastiat

Teräsöljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava vähintään kymmenen vuoden välein. Pohjavesialueilla sijaitsevien rakennusten maanalaiset teräsöljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava vähintään viiden vuoden välein. Tarkastukset on tehtävä asiantuntijaliikkeen toimesta.

Ongelmajätteet ja romut

Ongelmajätteitä on säilytettävä merkityissä ja hyväkuntoisissa astioissa. Ongelmajätteiden pääsy maaperään tai viemäriin on estettävä. Ongelmajätteet ja romut tulee toimittaa mahdollisimman nopeasti hävitettäväksi asianmukaiseen vastaanottoaikkaan.

9 Velvollisuudet vahingon tapahduttua

Vakuutustapahtumasta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija on saanut tietää vakuutustapahtumasta ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen vuoden kuluessa vahinkotapahtuman sattumisesta.

Kaikki vakuutustapahtumaan perustuvat korvausvaatimukset tulee esittää vakuutusyhtiölle kolmen vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija on ensimmäisen kerran ilmoittanut vakuutustapahtumasta vakuutusyhtiölle.

Vakuutuksenottajan ja muun korvaukseen oikeutetun on annettava vakuutusyhtiön pyytämät lisätiedot ja selvitykset vakuutusyhtiölle yhden vuoden kuluessa niiden pyytämisestä.

Jos vahinkoilmoitusta ei tehdä, korvausvaatimusta ei esitetä tai pyydettyjä tietoja tai selvityksiä ei toimiteta edellä mainittujen aikojen kuluessa, ei vakuutusyhtiö korvaa vahinkoa.

Kun korvauksen hakijana on kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, korvausvaatimus on esitettävä vakuutusyhtiölle vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija on saanut tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä kymmenen vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä edellä mainitussa ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

Omaisuuksien vahingon kartoitus

Vahinkokartoitus voidaan hoitaa kahdella eri tavalla, kun kyseessä on korvattava omaisuusvahinko.

Vakuutuksenottaja voi valita kartoittajaksi Ifin sopimus Kumppanin, jolloin Kumppani tilataan In4mo -sovelluksen kautta Ifin toimesta. Tilauksen yhteydessä lähetämme sähköpostitse linkin, jonka kautta on mahdollista seurata kartoituksen etenemistä; kartoituksessa otettuja kuvia, kommentteja sekä mahdollisten jatkotöiden vaiheita, aikatauluja ja vastuuhenkilöitä. Kartoituslaskua ei veloita vahinkomenona.

Jos vakuutuksenottaja valitsee kartoittajaksi muun kuin Ifin sopimus Kumppanin, korvataan kartoituslasku vahinkomenona.

Mikäli vahinko ei ole korvattava jo vahinkoilmoituksesta ilmenevien tietojen perusteella, ei myöskään kartoitusta korvata.

10 Vahingon arviointia ja korvaamista koskevat säännöt

Korvaamisessa käytettävät käsitteet

Omaisuuksien arvon ja vahingon määrän laskemisen perusteena ovat vakuutusmäärä, uudisarvo, käypä arvo, nykyarvo ja jäännösarvo.

- **Vakuutusmäärällä** tarkoitetaan vakuutuksen kohteelle vakuutuskirjaan merkittyä rahamäärää. Vakuutusmäärä on enimmäiskorvausmäärä vahinkotapahtumaa kohti.
- **Uudisarvolla** tarkoitetaan uuden vastaavan omaisuuden hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia.
- **Käyvällä arvolla** tarkoitetaan sitä rahamäärää, jonka omaisuudesta olisi saanut myydessä se normaalilla kaupalla.
- **Nykyarvolla** tarkoitetaan samanlaisen tai käyttöominaisuudeltaan vastaavan omaisuuden arvoa. Tällöin otetaan huomioon omaisuuden arvon aleneminen iän, käytön tai käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun vastaavan syyn johdosta. Omaisuuden nykyarvo on enintään sen käyvän arvon suuruinen.
- **Jäännösarvolla** tarkoitetaan sitä arvoa, joka omaisuudella on heti vahingon jälkeen.

Vahingon määrän laskeminen

Vahingon sattuessa vahingon määrä lasketaan ja omaisuuden arvo määritetään vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaan.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset.

Jos omaisuuden korjaaminen ei ole mahdollista, ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukaista tai omaisuutta ei muusta syystä korjata, vahingon määrä on laskennallisia korjauskustannuksia vastaava rahamäärä, kuitenkin enintään omaisuuden nykyarvo vähennettynä jäännösarvolla.

Kun vahingon johdosta syntyy korjattavan ja säästyneen rakenteen välille väri- ja muita vastaavia ulkonäköeroja, vahingon määrään ei lasketa säästyneen osan korjauskustannuksia. Korjattavan lattia-, seinä- tai kattopinnan osalta korvattava vahinko lasketaan enintään kyseisen huonetilan alalle. Kun tilojen välillä on leveydeltään alle 2,0 m aukko, korvaus rajataan aukon kohdalle, vaikka lattiamateriaali jatkuisi yhtenevästi toiseen tilaan. Myös märkätilan vedeneristys korvataan vain sen huonetilan osalta, johon vahinko on kohdistunut.

Vahingon määrään eivät sisälly vahingon selvittämisestä ja hoitamisesta aiheutuvat kustannukset, kuten puhelin- ja matkakustannukset, ansiomenetykset kuten menetetty työaika ja muut vastaavat kustannukset, ellei niitä ole erikseen vakuutettu. Rakennuttamis- ja valvontakustannukset korvataan vain jos niistä on etukäteen sovittu. Vahingon määrään eivät sisälly myöskään huolto- ja kunnossapitotöistä, tilapäiskorjauksista sekä muutos- tai perusparannustöistä aiheutuneet kulut.

Korjauskustannusten laskemisen perusteena ovat normaalit työ- ja hankintakustannukset, joihin eivät sisälly yli- ja pyhätyökustannukset eivätkä muut vastaavat kiirehtimiskulut.

Rakennuksen vahingon määrää laskettaessa korjaustyö arvioidaan toteutettavaksi nykyaikaisilla rakennusosilla, Suomessa yleisesti kaupan olevilla rakennusmateriaaleilla ja teollisilla työmenetelmillä.

Rakennusten, esineiden tai kokoelmien vahingon määrää laskettaessa ei oteta huomioon entisöinnin aiheuttamia lisäkustannuksia, ellei siitä ole mainintaa vakuutuskirjassa.

Korvattavuuden edellytyksenä on entisöinnin toteuttaminen.

Piirustuksia, malleja, muototteja, tietoa ja tiedostoja kohdanneissa vahingoissa korvattavuuden edellytyksenä on niiden uudelleen hankkiminen tai palauttaminen.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta annetut säännökset.

Korvauksen maksaminen kahdessa vaiheessa

1 Nykyarvon mukainen korvaus

Kun vakuutusmäärä on vähintään nykyarvon suuruinen, korvaus on vahingon määrä nykyarvon mukaan vähennettynä omavastuulla.

2 Korvaus uudelleen hankkimisen tai korjaamisen jälkeen

Kun omaisuuden nykyarvo on vähintään puolet uuden vastaavan arvosta ja

- vahingoittunut irtain omaisuus korjataan tai tilalle hankitaan uutta samanlaatuista omaisuutta kahden vuoden kuluessa vahingon tapahtumisesta tai
  - vahingoittunut rakennus korjataan tai rakennetaan uudelleen samalle paikalle kahden vuoden kuluessa vahingon tapahtumisesta
- lisäkorvauksena maksetaan vahingon määrä nykyarvon mukaisella korvauksella vähennettynä.

Tiedontantovirhe ja ylivakuutus

Yleisten sopimusehtojen kohdassa *Tietojen antaminen vakuutussopimusta tehtäessä tai muutettaessa* on määritelty miten virheelliset tiedot vaikuttavat vakuutuskorvaukseen.

Jos vakuutusmäärä on vastaavan uuden omaisuuden arvoa suurempi tai maksuperusteeksi ilmoitettu tunnusluku, esimerkiksi pinta-ala, on todellista lukuarvoa suurempi, omaisuus on ylivakuutettu. Silloinkaan vakuutus ei korvaa vahingon määrää enempää.

Korvauksen enimmäismäärä ja muut rajoitukset

Vahinkokohtainen korvauksen enimmäismäärä on vahingon määrä, kuitenkin enintään vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Moottorikäyttöisten työkonien vahingoissa korvauksen määrä on aina enintään käypä arvo.

ASUINRAKENNUSTEN EHDOT

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, josta valmistaja, myyjä, toimittaja, tuottaja, vuokraaja, korjaus-, ylläpito- tai huoltoyritys tai joku muu on lain, sopimuksen tai takuun perusteella vastuussa, ellei vakuutusnottaja näytä toteen, että korvausvelvollinen on kyvyn täyttämään veloitettaan.

Yhteenveto vakuutuksista

Vakuutus tiedot

Vakuutusehdot

1 Ketä vakuutus koskee

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityn vakuutuksenottajan tai vakuutetun hyväksi. Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan sitä, joka on tehnyt Ifin kanssa vakuutussopimuksen. Vakuutuksenottajan tytäryhtiöt eivät kuulu vakuutuksen piiriin, ellei vakuutuskirjaan ole toisin merkitty.

2 Milloin vakuutus on voimassa

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainittuna aikana.

Tämä vakuutus ei ole voimassa niissä projekteissa tai tapahtumissa, joilla on voimassaoleva erikseen hankittu määräaikainen vastuuvakuutus.

3 Missä vakuutus on voimassa

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitulla alueella.

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa niiden vahinkojen osalta, jotka sattuvat myynti- tai hankintamatkalla tai osallistuttaessa konferenssiin tai messuihin.

4 Mitä on vakuutettu

4.1 Toiminnanvastuu

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan vahingonkorvausvelvollisuus, joka aiheutuu vakuutuksenottajan toiminnasta. Vakuutettu toiminta on merkitty vakuutuskirjaan tai sen liitteeseen.

5 Vakuutusturva

5.1 Mitä toiminnanvastuu korvaa

Vakuutus korvaa vakuutuskirjassa mainitussa toiminnassa toiselle aiheutuneen henkilö- ja esinevahingon, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutuksen voimassaoloalueella ja josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Vakuutus korvaa edellä mainituin perustein henkilölle aiheutuneen EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 82 artiklassa tai henkilötietolain 47 pykälässä tarkoitetun taloudellisen vahingon.

5.2 Toiminnanvastuun rajoitukset

5.2.1 Yleisten sopimusehtojen rajoitusten lisäksi toiminnanvastuu ei kata seuraavia vahinkoja

5.2.2 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Henkilö- tai esinevahinko aiheutuu vakuutuksenottajan tai muun vakuutetun kuin työntekijän tahallisuudesta tai törkeästä tuottamuksesta.

5.2.3 Vahinko itselle

Vahinko aiheutuu vakuutuksenottajalle itselleen tai tähän vakuutukseen sisällytetyille toiselle vakuutetulle.

5.2.4 Työntekijän vahinko

Vahinko aiheutuu vakuutuksenottajan työntekijälle tai häneen rinnastettavalle.

Vakuutus korvaa kuitenkin vahingon siltä osin kuin se ei kuulu lakisääteisen tapaturma- tai liikennevakuutuksen piiriin tai vastaavan ulkomaisen vakuutuksen piiriin.

Vakuutus ei kata työnantajavastuuta (employer's liability) Suomen ulkopuolella.

5.2.5 Sopimuksesta johtuva vahinko

Korvausvastuu perustuu sopimukseen, sitoumukseen, lupaukseen tai takuuseen eikä korvausvastuuta olisi ilman näitä sitoumuksia.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu sopimusvelvoitteen täyttämättä jättämisestä tai puutteellisesta täyttämisestä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin, kun vakuutuksenottaja on sitoutunut laajempaan korvausvastuuseen, kuin hänellä olisi voimassa olevan oikeuden mukaan samassa sopimussuhteessa ilman tuollaista sopimusmääräystä.

5.2.6 Vastuu täytäntöönpanoapulaista

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka on aiheuttanut vakuutuksenottajan alihankkija, aliurakoitsija tai muu sopimusosapuoli.

5.2.7 Taloudellinen vahinko

Kysymyksessä on tappio, menetys tai muu sellainen vahinko, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon. Taloudellisen vahinkona pidetään myös atk-ohjelmien, tiedostojen, tietojen sekä muiden tietotalenteiden tuhoutumista, katoamista tai muuta toimimattomuutta.

5.2.8 Pohjavesivahinko

Vahingon syynä on pohjaveden korkeuden muuttuminen

5.2.9 Tiedossa ollut tapahtuma

Tapahtuma, josta vakuutuksenottaja oli tietoinen tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaan tullessa.

5.2.10 Sakko

Kysymyksessä on rangaistusluonteinen korvaus (esim. Punitive Damage), sakko, sopimussakko tai muu sen kaltainen seuraamus riippumatta siitä keneen ne kohdistuvat.

5.2.11 Käsiteltävän, huolehdittavan tai muutoin haltuunotetun taikka -uskotun omaisuuden vahinko

Vahinko kohdistuu omaisuuteen, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutuksenottajan tai tämän työntekijän

- hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä
- tai jonkun muun tämän lukuun valmistettavana, asennettavana, säilytettävänä, kuljetettavana tai muulla tavoin käsiteltävänä, huolehdittavana tai toiminnan kohteena
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne tai sen välitön vaikutuspiiri.

5.2.12 Maa-, ilma- tai vesiliikennevahinko

Vahinko aiheutuu

- moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen käyttämisestä liikenteeseen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesti. Jos vastaava ulkomainen lainsäädäntö puuttuu, vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä, kun vakuutetulta vaaditaan korvausta edellä mainitun laitteen omistajana, haltijana tai kuljettajana.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa sattunut liikennevakuutuslain 40 § 2 momentissa mainittu liikennevakuutuksesta korvaamatta jäävä liikennevahinko, joka on aiheutunut ajoneuvon omistajan tai haltijan muulle kuin ajoneuvossa olevalle omaisuudelle. Vakuutuksesta korvataan myös liikennevakuutuslain 42 §:ssä mainittu liikennevakuutuksesta korvaamatta jäävä liikennevahinko, kun se on aiheutunut kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen aikana

- ajoneuvon ollessa liikkumattomana ajoneuvon omistajalle, kuljettajalle tai muulle henkilölle, joka suorittaa tässä tarkoitettua työtä.
- työsuorituksen kohteena olevalle omaisuudelle taikka tähän toimintaan osalliselle toiselle ajoneuvolle.

Vakuutuksesta ei tämän ehtokohdan mukaan kuitenkaan korvata

- vakuutetun nostotoiminnan kohteena olleelle, hinattavana tai kuljetettavana olleelle omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa. Niille aiheutetut vahingot voivat kuitenkin tulla korvattaviksi haltuun otetun omaisuuden turvasta tai kuljetusvastuuturvasta
- henkilövahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutuksenottajan työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen vakuutuksen perusteella
- vahinkoa, jota vakuutuksenottaja ei ole tuottamuksellaan aiheuttanut.

Ostavastuu tämän ehtokohdan mukaan korvattavissa vahingoissa on 5 000 euroa tai tätä suurempi vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottajalla on velvollisuus korvata vahinko ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai tämän työnantajana

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä. Vakuutusturva korvaa kuitenkin vahingon, jos rekisteröitävän aluksen tai veneen käyttö liittyy vakuutuksenottajan itselleen suorittamaan työhön.

5.2.13 Ympäristövahinko

Vahinko aiheutuu

- tärinästä, melusta, lämmöstä, hajusta, valosta, säteilystä, savusta, noesta, pölystä, höyrystä tai kaasusta
- ilman, maaperän, rakennuksen, vedenottamon, vesistön tai pohjaveden saastumisesta tai pilaantumisesta taikka
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutus korvaa kuitenkin Yhdysvaltoja ja Kanadaa lukuun ottamatta vahingon, jonka syynä on äkillinen ja odottamaton tapahtuma edellyttäen, että vahinko on todettu kuuden (6) kuukauden sisällä vahingon aiheuttaneesta tapahtumasta.

Tapahtuma ei ole äkillinen ja odottamaton kun se perustuu esimerkiksi

- hitaaseen tai vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen
- toistuviin tapahtumiin
- jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin.

Välittömästi uhkaavan vahingon torjuntakuluja korvataan vain tilanteissa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun kuin vakuutuksenottajan omaisuutta esimerkiksi ympäristöstä pilaavien aineiden kulkeutuessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen tai neutralointi. Näistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinä tapauksessa, että ne perustuvat viranomaisten pakottavien määräysten mukaisiin toimenpiteisiin.

5.2.14 Kosteus- ja tulvavahingot

Vahinko aiheutuu

- kosteudesta tai vedestä,
- sadeveden, sulamisveden tai viemäriesien aiheuttamasta tulvimisesta joko suoraan tai viemärien, kaivojen, kourujen, ojien taikka vastaavien täyttymisen seurauksena.

Vakuutus korvaa kuitenkin Yhdysvaltoja ja Kanadaa lukuun ottamatta vahingon, jonka syynä on rakennukseen tai laitteeseen äkillisesti ja odottamattomasti syntynyt vika tai puute edellyttäen, että myös vahingon syntyminen on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti.

Tapahtuma ei ole äkillinen ja odottamaton kun se perustuu esimerkiksi

- hitaaseen tai vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen
- toistuviin tapahtumiin
- jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin
- vesi- ja viemäriputkien alimitoitukseen

5.2.15 Homesienivahinko

Vakuutus ei korvaa sieni- home- tai bakteerikasvustoista aiheutunutta vahinkoa, joka on seurausta pysyvästä olosuhteesta, kuten rakennustavasta, suunnittelu- tai rakennusvirheestä, korjaustyöstä taikka rakennuksen tai rakenteen muusta ominaisuudesta.

Lukuun ottamatta sadeveden tai sulamisvesien tulvimista vakuutus korvaa kuitenkin vahingon, jossa vahingon aiheuttanut sieni-, home- tai bakteerikasvusto on seuraus äkillisestä tai odottamattomasta tapahtumasta taikka rakennukseen tai laitteeseen äkillisesti ja odottamattomasti syntyneestä viasta tai puutteellisuudesta edellyttäen, että vahinko on todettu kuuden (6) kuukauden sisällä vahingon aiheuttaneesta tapahtumasta taikka viasta tai puutteesta.

5.2.16 Tulityöt

Vakuutus ei korvaa esinevahinkoja, joiden syynä on palo, noki tai räjähdys ja jotka ovat seurausta sellaisesta tulityöstä, jonka suorittajalla ei ole Finanssialan Keskusliiton ja Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön hyväksymää tulitöiden turvallisuuskoulutusta ja voimassaolevaa henkilökohtaista tulityökorttia.

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palonvaaraa. Esimerkiksi sellaiset työt, kuten hitsaus, poltto- tai laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasuliekkiä, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

5.2.17 Avainten katoaminen

Vakuutus korvaa vahingontorjuntakuluina toisen käytössä olevien tilojen avaimen tai muun vastaavan välineen katoamisen seurauksena syntyneitä sarjoitus- tai uusimiskuluja, mikäli on ilmeistä että avain on sellaisen hallussa, jolla ei ole siihen oikeutta ja tämän seurauksena tiloissa olevaa toisen omaisuutta uhkaa välitön vaara. Jos vahinko aiheutuu avaimen katoamisesta, omavastuu on 25 prosenttia vahingon määrästä. Omavastuu on kuitenkin vähintään vakuutuskirjassa mainitun omavastuun määrä. Enimmäiskorvausmäärä vahinkotapahtumaa kohti on 100 000 euroa.

5.2.18 Muu vastuuvakuutus

Vakuutus ei korvaa vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutuksenottajan muusta voimassa olleesta vastuuvakuutuksesta

5.2.19 Määräysvalta

Vahinko aiheutuu yritykselle tai yhteisölle, joka enemmistöomistuksen perusteella tai muutoin kuuluu vakuutuksenottajan kanssa samaan määräysvaltaan.

5.2.20 Virheellinen tai puutteellinen työsuoritus

Kysymyksessä ovat virheellisen tai puutteellisen työsuorituksen korjaamisesta tai uudelleen suorittamisesta aiheutuneet kustannukset.

Rajoitus koskee koko työsuoritusta, vaikka virhe tai puutteellisuus johtuisikin vain osasta työsuoritusta riippumatta siitä, onko työsuoritus luovutettu vai ei.

5.2.21 Konsulttivahinko

Vahinko aiheutuu toiselle suoritetun tutkimuksen, laskelman, piirustuksen, selvityksen, työselityksen, arvioinnin, ohjelmoinnin, tarkastuksen, valvonnan tai muun konsulttitehtävän virheellisyydestä tai laiminlyönnistä.

5.2.22 Lentotoimintaan liittyvä vahinko

Vakuutus ei korvaa ilma-alukselle aiheutettuja vahinkoja, eikä vahinkoa, joka on seuraus lentoliikenteestä, ilma-aluksesta, ilma-aluksen huollosta tai lentokenttätoiminnasta mukaan lukien lentotankkaukset, lennonjohdon toiminta taikka rakennus- tai korjaustyö lentokentän alueella.

5.2.23 Asbestivahinko

Henkilövahinko aiheutuu asbestista tai kvartsipölystä.

5.2.24 Tupakasta aiheutunut vahinko

Henkilövahinkoa, joka aiheutuu altistumisesta tupakansavulle, tupakka- tai nikotiiniuutteelle, sähkötupakalle, sähkötupakka- ja nikotiininesteille tai muulle vastaavalle tuotteelle.

5.2.25 Tuotevastuuvahinko

Vahingon aiheuttaa vakuutuksenottajan elinkeinotoiminnassa liikkeelle laskema tuote.

Vakuutus korvaa kuitenkin vahingon, joka aiheutuu vakuutuksenottajan ylläpitämässä työpaikkaruokailussa käytetystä elintarvikkeesta.

5.2.26 Tuotteen vahinko

Vahinko aiheutuu myydylle tuotteelle, jota ei ole vielä luovutettu, tai luovutetulle tuotteelle, kun vahingon syynä on tavaran oma ominaisuus, virheellisyys tai puutteellisuus.

5.2.27 Potilas- ja lääkevahingot

Vahinko

- aiheutuu hoitovirheestä Suomen ulkopuolella,
- aiheutuu lääkkeestä tai kuuluu lääkevahinkovakuutuksen piiriin
- on potilasvahinkolaissa (585/86) tarkoitettu henkilövahinko riippumatta siitä, kuka tai mikä vahingon on aiheuttanut

Vakuutus korvaa kuitenkin eläimelle tarkoitetusta lääkkeestä eläimelle aiheutuneet vahingot.

5.2.28 Räjätystyö

Vahinko johtuu vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta räjäytystyöstä tai siitä aiheutuvasta maanpainumasta tai maansiirtymästä.

5.2.29 Öljynporauslautta

Vahinko, jonka korvausvelvollisuus perustuu vakuutetun omistamaan tai operoimaan merellä sijaitsevaan öljylähteeseen tai öljynporausvälineistöön.

5.2.30 Vaaralliset tapahtumat

Vakuutus ei korvaa seuraavissa tapahtumissa aiheutuvia vahinkoja

- auto-, moottoripyörä- ja moottorivenkilpailut ja -näytökset
- lentokilpailut ja -näytökset

5.3 Vakuutuksen laajennukset ja niitä koskevat erityiset rajoitukset

5.3.1 Ympäristövahingon korjaamiskustannukset

Vakuutus korvaa EU:n Ympäristövastuudirektiivin (2004/35/CE) mukaiset korjaamiskustannukset, jotka johtuvat toiminnan- tai julkisyhteisön vastuuvakuutuksesta korvattavasta äkillisestä ja odottamattomasta ympäristövahingosta.

Vakuutus on voimassa EU:n alueella. Suomen ulkopuolella tapahtuvista vahingoista korvataan enintään Ympäristövastuudirektiivin vähimmäisvaatimusten mukaiset kustannukset.

Vakuutus korvaa kustannukset toimivaltaisen viranomaisen edellyttämistä vahingon rajoittamis- tai ehkäisemistoimenpiteistä sekä ensisijaisista, täydentävistä ja korvaavista korjaamistoimenpiteistä, siten kuin ne on määritelty Ympäristövastuudirektiivissä.

Kustannukset korjaamistoimenpiteistä korvataan vain, mikäli vakuutusyhtiö on ne etukäteen hyväksynyt.

Vahinko- ja vakuutuskausikohtainen vakuutusmäärä tämän lisätuotteen mukaisissa vahingoissa on 500.000 euroa. Tämä vakuutusmäärä sisältyy toiminnan- tai julkisyhteisön vastuuvakuutuksen vakuutusmäärään.

Vakuutus ei kuitenkaan korvaa kustannuksia, jotka johtuvat vahingosta, joka

- aiheutuu kuljettamisesta
- liittyy lannoitteiden taikka mikrobiologisesti tai geneettisesti muunneltujen organismien leviämiseen
- aiheutuu toistuvasta päästöstä tai vuodosta
- aiheutuu liikkeelle lasketusta tuotteesta
- johtuu rakennustoiminnasta, toimimisesta varastoalueella tai liittyy viemärijärjestelmiin, siitä riippumatta, vastaako vakuutuksenottaja vahingosta vahingon aiheuttajana, toiminnan harjoittajana taikka kiinteistön omistajana tai haltijana.

6 Vakuutusmäärä

Toiminnanvastuu

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana korvauksista, koroista, selvitys- ja oikeudenkäyntikuluista sekä välittömästi uhkaavan vahingon kohtuullisista torjuntakustannuksista.

Välittömästi uhkaavan vahingon kohtuulliset torjuntakustannukset korvataan vaikka vakuutusmäärä ylittyisi, kun vakuutuksenottaja on kuluttajaan verrattava elinkeinonharjoittaja (VakSL 3 §, 543/94).

Välittömästi uhkaavan vahingon kohtuullisilla torjuntakustannuksilla tarkoitetaan ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vahingon uhka, mutta ei tätä pidemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita.

Välittömästi uhkaavan vahingon kohtuullisista torjuntakustannuksista ympäristövahingoissa (katso tarkemmin vakuutusehtojen rajoituskohta Ympäristövahinko.)

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen tai henkilötietolain mukaisessa taloudellisessa vahingossa on enimmäiskorvaus 5 prosenttia vakuutusmäärästä.

7 Omavastuu

Jokaisessa vahinkotapahtumassa korvattavan vahingon määrästä vähennetään vakuutussopimukseen tai vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Omavastuu vähennetään myös välittömästi uhkaavan vahingon torjuntakustannuksista.

8 Suojeluohjeet

Vakuutusyhtiön vakuutusehdoissa, vakuutuskirjassa tai muutoin kirjallisesti vahingon ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi antamia suojeluohjeita on noudatettava.

9 Velvollisuudet vahingon tapahduttua

9.1 Vahinkoilmoitus

Vakuutusnottajan pitää tehdä vahinkoilmoitus vakuutusyhtiölle välittömästi, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon mahdollisesta korvausvelvollisuudestaan.

Vakuutusturvan päättyessä pitää vahinkoilmoitus tehdä vakuutuksen voimassaoloaikana todetusta vahinkotapahtumasta yhden (1) vuoden kuluessa vakuutuksen päättymispäivästä.

Vakuutusyhtiö ei korvaa edellä mainittujen määräaikaisten jälkeen ilmoitettuja vahinkoja.

10 Vahingon arviointia ja korvaamista koskevat säännöt

10.1 Yksi vahinkotapahtuma

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi riippumatta siitä, onko ne todettu yhden tai usean vakuutuskauden aikana.

Jos samaan vahinkotapahtumaan kuuluvat yksittäiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kuuluviksi siihen kauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

10.2 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutus korvaa ainoastaan sen osan vahingosta, joka vastaa vakuutusnottajan tai muun vakuutetun syyllisyyden määrää.

Ellei syyllisyyden määrää voida osoittaa, vakuutus korvaa enintään pääluvun mukaisen osuuden kokonaisvahingosta

10.3 Vakuutusyhtiön toimenpiteet

Saataan vakuutusnottajalta vahinkoilmoituksen ja muut vahinkotapahtumaan liittyvät tiedot vakuutusyhtiö

- selvittää, onko vakuutusnottajalla tai muulla vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutusehtojen mukaan korvattavasta vahinkotapahtumasta
- neuvottelee vakuutusnottajan tai muun vakuutetun puolesta korvauksen vaatijan kanssa
- hoitaa tarvittaessa vakuutusehtojen mukaan korvattavasta vahinkotapahtumasta johtuvan, korvausvelvollisuutta tai vahingon määrää koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä aiheutuvat kohtuulliset ja välttämättömät kulut vakuutusmäärän rajoissa.

Vakuutuksesta korvataan asianajo- ja oikeudenkäyntikulut oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Välimiesmenettelyssä vakuutus ei korvaa välimiespalkkiota.

10.4 Asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen korvaamisen edellytykset ja vakuutetun velvollisuudet

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen korvaamisen edellytyksenä on, että

- vaatimus koskee vakuutusehtojen mukaan korvattavaa vahinkotapahtumaa
- vakuutusnottaja ilmoittaa vakuutusyhtiölle välittömästi, jos vahingon selvittäminen edellyttää ulkopuolisen lakimiehen käyttämistä tai jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin
- vahinkoilmoitus on tehty vakuutusyhtiölle ennen oikeudenkäynnin alkamista
- vakuutusyhtiöllä on ollut mahdollisuus nimetä asianajaja, joka edustaa vakuutettua.

Vakuutusnottajan tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaan saamiseen.

Vakuutusnottaja on velvollinen omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn, sekä hankkimaan ja valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutusnottajan saatavilla.

Vakuutusehtojen mukaan korvattavalla vahinkotapahtumalla tarkoitetaan sellaista vahinkotapahtumaa, joka ei ole vakuutukseen sovellettavien ehtojen rajoituskohdilla rajattu vakuutusturvan korvauspiiriin ulkopuolelle ja jonka vahingon määrä ilmoitetussa vahinkotapahtumassa on suurempi kuin vakuutusnottajan omavastuu.

10.5 Erityiset määräykset

Jos vakuutusnottaja tai muu vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei se sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Jos vakuutusyhtiö on valmis maksamaan korvauksen vahingonkärsineelle korvauksen vakuutusmäärän rajoissa, mutta vakuutusnottaja tai vakuutettu ei siihen suostu, ei vakuutusyhtiö ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan muita selvittelyjä asiassa.

Vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata vahingonkärsineen sairaanhoitokustannuksia siltä osin kuin ne ylittävät julkisen terveydenhuollon yleisen maksuluokan mukaisen taksan.

1 Ketä vakuutus koskee

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitun toiminnan osalta

- vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksenottaja
- vakuutuksenottajan palveluksessa olevat henkilöt
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työsuorittajat, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvaus vastuussa
- vakuutuksenottajan työntekijöihin rinnastettavat itsenäiset yrittäjät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvaus vastuussa.
- vakuutuksenottajayrityksen vastuunalainen yhtiömies silloin, kun hänet on haastettu oikeudenkäyntiin vastaajaksi yhteisvastuullisena vakuutuksenottajan kanssa.

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan sitä, joka on tehnyt lfin kanssa vakuutussopimuksen. Vakuutuksenottajan tytäryhtiöt eivät kuulu vakuutuksen piiriin, ellei vakuutus kirjaan ole toisin merkitty.

2 Milloin vakuutus on voimassa

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainittuna aikana

3 Missä vakuutus on voimassa

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitulla alueella

4 Mitä on vakuutettu

Oikeusturvavakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan harjoittamaan vakuutus kirjassa mainittuun toimintaan liittyvän oikeudellisen edun turvaaminen.

5 Vakuutusturva

5.1 Mitä vakuutus korvaa

5.1.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos ja hakemus asioissa.

Vakuutus koskee vakuutus kirjassa mainittua toimintaa.

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa käräjäoikeuden tutkittavaksi taikka vastaavien ulkomaisten tuomioistuinten tutkittavaksi vakuutus kirjassa mainituissa maissa.

5.1.2 Vahinkotapahtuman syntymisajankohta ja vakuutuksen voimassaolo

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaolo aikana sattuneet vahinkotapahtumat.

Riita- ja hakemus asiassa vahinkotapahtuma on sattunut, kun esitetty yksilöity vaatimus on nimenomaisesti kiistetty joko perusteeltaan tai määrältään. Rikosasiassa vahinkotapahtuma on sattunut, kun juttu on tullut vireille joko siten, että syyttäjän tai asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan tai syyttäjä on antanut haasteen tiedoksi.

Jos vakuutus on kuitenkin vahinkotapahtuman syntymisajankohtana ollut yhtäjaksoisesti voimassa vähemmän kuin kaksi (2) vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaolo aikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan se aika, jonka tämä vakuutus vakuutetun osalta on yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättyneiden vastaavansisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa ollut yhtäjaksoisesti voimassa. Jos vahinkotapahtuman sattua on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

Vakuutuksen vastaavansisältöisyys tarkoittaa sitä, että vakuutuksen voimaantulon jälkeen kahden ensimmäisen vuoden aikana sattuneissa vahinkotapahtumissa korvaus maksetaan niistä vahinkotapahtumista ja sen mukaisena kuin se olisi maksettu myös aikaisemmin voimassa olleista vakuutuksista

Jos vakuutuksen muutos on vahinkotapahtuman hetkellä ollut yhtäjaksoisesti voimassa vähemmän kuin kaksi (2) vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt muutoksen voimaantulon jälkeen.

Muussa tapauksessa vakuutuksen muutoksen jälkeen kahden ensimmäisen vuoden aikana sattuneissa vahinkotapahtumissa korvaus maksetaan sen mukaisena kuin se olisi maksettu ennen muutosta.

5.1.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtumasta aiheutuneet välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

5.1.4 Riita- ja hakemusasia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelessa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

5.1.5 Rikosasia

5.1.5.1 Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

5.1.5.2 Vastaajana

Kustannukset vakuutetun puolustuksesta, ei kuitenkaan, jos virallisen syyttäjän syyte koskee tahallista tekoa, törkeää huolimattomuutta tai törkeää varomattomuutta.

Jos virallisen syyttäjän syyte on tuomioistuimen päätöksellä hylätty siltä osin kuin se on koskenut edellä mainittua tahallista tekoa, törkeää huolimattomuutta tai törkeää varomattomuutta, korvataan kulut jälkikäteen.

Jos virallisen syyttäjän syyte on tuomioistuimen päätöksellä hylätty kokonaan, ei korvausta makseta, sillä tällöin kustannukset tulee vaatia korvattavaksi valtion varoista oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 9 luvun perusteella.

Jos vakuutettu syyttäjän valituksen johdosta muutoksenhakutuomioistuimessa tuomitaan tässä kohdassa mainitusta tahallisesta teosta, törkeästä huolimattomuudesta tai törkeästä varomattomuudesta, ei puolustus- ja oikeudenkäyntikuluja korvata.

5.1.6 Muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty. Tämä edellytys koskee myös niitä asioita, joissa korkein oikeus on ensimmäinen muutoksenhakuaste.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun tai tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräjän.

5.1.7 Yhteisen edun turvaaminen

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

5.2 Vakuutuksen rajoitukset

5.2.1 Hallinto- ja erityistuomioistuimet

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, työtuomioistuimissa, markkinaoikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimissa.

5.2.2 Vakuutus ei korvaa vakuutetulle aiheutuvia kustannuksia asiassa

Vakuutus ei korvaa vakuutetulle aiheutuvia kustannuksia asiassa

- jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- jossa vaatimuksen riittävyyttä ei voida osoittaa
- joka liittyy muuhun kuin vakuutus kirjassa mainittuun toimintaan
- joka liittyy vakuutetun yrityksen, yrityksen omistukseen oikeuttavien osakkeiden tai sen yhtiöosuuden luovutukseen. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta asunto- tai kiinteistöosakeyhtiöiden oikeusturvavakuutuksiin.
- joka liittyy huoneenvuokrasuhteeseen paitsi silloin, kun kyse on vuokrasuhteesta, jossa vakuutettu yritys on vuokralaisena ja vuokrattu huoneisto tai kiinteistö on vakuutetun yrityksen toimitilana ja omassa hallinnassa. Asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön oikeusturvavakuutus ei korvaa vakuutetulle aiheutuvia kustannuksia asiassa, joka liittyy huoneenvuokrasuhteeseen.
- jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina; vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset
- joka koskee saatavaa tai vaadetta, joka on siirretty vakuutetulle, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
- jossa on kysymys rangaistusvaatimuksen vastustamisesta tuomioistuimissa
- jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee ylinopeuteen perustuvaa liikenneturvallisuuden vaarantamista tai liikennerikkomusta
- jossa on kysymys oikeushenkilön rangaistusvastuusta
- joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa vahingonkorvaus- tai muuta vaatimusta, jonka puolustuskustannuksia ei kohdan Rikosasia mukaan korvata; Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset, mikäli asiassa hänen osaltaan on kysymys työnantajan korvausvastuusta
- joka koskee konkurssimenettelyä
- joka koskee ulosottoa, ulosottokaarissa tarkoitettua täytäntöönpanoriitaa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa
- joka koskee patenttia tai muuta aineetonta oikeutta
- jossa on kysymys yrityksen saneerausesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinoin mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
- joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus peittää vahingonkorvausriskin
- josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
- jota käsitellään ryhmäkanteena
- jossa on kysymys siitä onko vakuutetun ilmoittamasta vahingotapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- joka liittyy asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön toimimiseen rakennuttajana, ellei vakuutettu toiminta ole rakennuttaminen
- jos asia koskee kiinteistön tai rakennuksen rakennus-, korjaus- tai purkutyötä, niiden suunnittelutyötä tai niitä koskevia sopimuksia, takuita tai vakuuksia, korvaa asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön oikeusturvavakuutus vakuutetulle aiheutuneita kustannuksia ainoastaan siltä osin kun edellä mainittua asiaa koskeva riita perustuu seikkoihin, jotka ovat syntyneet sen jälkeen, kun kiinteistö tai rakennus on luovutettu vakuutuksenottajalle.

5.2.3 Vakuutus ei korvaa seuraavia kustannuksia

5.2.3.1 Vastapuolen oikeudenkäyntikulut

Vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja

Vakuutuksesta korvataan myös oikeuden lainvoimaisella päätöksellä vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin oikeudenkäyntikulut

- jos tästä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan
- kun vakuutuskirjassa mainittua toimintaa koskeva oikeusturvavakuutus on jossakin Sampo-ryhmän yhtiössä alkanut ennen 1.1.1997 ja vakuutus on ollut yhtäjaksoisesti voimassa vahinkotapahtuman sattumiseen asti.

Sovittuja kuluja ei kuitenkaan näissäkään tapauksissa korvata

5.2.3.2 Valtion suorittamat oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 9 luvun perusteella valtion varoista suoritettavia oikeudenkäyntikuluja.

5.2.3.3 Ennen vahinkotapahtumaa suoritettavat ja alustavat toimenpiteet

Kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet ennen vahinkotapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä tai asian alustavasta selvittelystä taikka sellaisesta riittaisen asian selvittelystä tai hoitamisesta, jonka seurauksena vakuutettu perustellustikin luopuu vaatimuksistaan vastapuolta kohtaan.

5.2.3.4 Täytäntöönpano ja turvaamistoimenpiteet

Tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta taikka turvaamistoimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia.

Turvaamistoimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan kuitenkin silloin, kun turvaamistoimi liittyy turvaamistoimenpidettä haettaessa vireillä olevaan oikeudenkäyntiin ja käsitellään samassa tuomioistuimessa pääasian kanssa ja tästä pääasian oikeudenkäynnistä maksetaan korvausta oikeusturvavakuutuksesta. Turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia ei tällöinkään korvata.

5.2.3.5 Omat kustannukset

Vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä tai siitä aiheutuvia kustannuksia, tulon tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksia lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä.

5.2.3.6 Oikeustieteellinen asiantuntijalausunto

Oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia

5.2.3.7 Rikosilmoitus ja tutkintapyyntö

Rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöön tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kustannuksia.

5.2.3.8 Välimiehen ja sovittelijan palkkio

Välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja

5.2.3.9 Julkisen oikeusavun hakeminen

Julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuneita kustannuksia

5.2.3.10 Liian myöhään esitetyt seikat ja todisteet

Kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä

5.2.3.11 Aiheeton oikeudenkäynti

Kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin.

5.2.3.12 Aiheettomat kustannukset

Kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet

5.2.3.13 Tutkimatta jätetty, vanhentunut, ennenaikainen tai lakiin perustumaton vaatimus

Kustannuksia oikeudenkäynnistä, jossa vakuutetun vaatimus on jätetty tutkimatta tai hylätty vanhentuneena, ennenaikaisena tai lakiin perustumattomana

6 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vahinkotapahtumassa. Vakuutuskirjaan on merkitty yhden vakuutuskauden aikana sattuneiden vahinkojen enimmäiskorvausmäärä.

7 Omavastuu

Jokaisessa vahinkotapahtumassa vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu korvattavan vahingon määrästä

8 Suojeluohjeet

Vakuutusyhtiön vakuutusehdoissa, vakuutuskirjassa tai muutoin kirjallisesti vahingon ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi antamia suojeluohjeita on noudatettava.

9 Velvollisuudet vahingon tapahduttua

9.1 Vahinkoilmoitus

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä kirjallisesti ilmoitettava vakuutusyhtiölle etukäteen. Samalla on selvitettävä ja yksilöitävä millaisesta riita-, rikos- tai hakemusasiasta on kysymys. Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

9.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä ei vaadi vastapuolelta kulujaan, vakuutuksesta maksettavaa korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se voidaan evätä. Vakuutetun asiaa hoitavan henkilön on oltava asianajaja tai muu lakimies. Vakuutetulle aiheutuvia kustannuksia ei korvata, jos asiaa on hoitanut muu kuin tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittanut henkilö.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus nimetä asiamies, mikäli vakuutusyhtiöllä on asiassa valvottavana yhteinen etu vakuutetun kanssa tai asia käsitellään ulkomailla.

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asiansa hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää yhtiötä sitovasti.

Vakuutetun asiamiehelleen mahdollisesti maksama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta, vaan asiamiehen lasku tulee lähettää vakuutusyhtiölle korvauksen määrittelyä varten.

10 Vahingon arviointia ja korvaamista koskevat säännöt

10.1 Vahinkotapahtuma

Asiassa, jonka johdosta oikeusturvaa haetaan, tulee olla kysymys syytteestä tai riitautetusta vaatimuksesta. Vaatimuksen katsotaan olevan riitautettu silloin, kun asiassa on esitetty yksilöity vaatimus, joka on nimenomaisesti kiistetty joko perusteeltaan tai määrältään.

10.2 Yksi vahinkotapahtuma

Kysymyksessä on yksi vahinkotapahtuma silloin, kun kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella tai vakuutetuilla/vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai

oikeudenloukkaukseen tai jos kyseessä on sama tai samanlainen vaikkakin eriperusteinen vaatimus.

10.3 Korvauksen määrä ja sen laskeminen sekä arvonlisävero

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuimien ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun syyn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kustannukset määritellään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kustannuksista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuimien ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu arvonlisäverotuksessaan vähentämään asianajolaskun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero ja vakuutusyhtiö maksaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun itse maksamaa laskua vastaan.

10.4 Korvaamistapa

Vakuutusyhtiö maksaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

Mikäli vakuutettu on perinyt oikeudenkäyntikulut tai vastapuoli on ne vakuutetulle maksanut tai vakuutettu on muutoin saanut lukea ne hyväkseen, on vakuutetun palautettava ne vakuutusyhtiölle korkoineen siltä osin kuin ne vakuutusehtojen mukaan on luettava vakuutusyhtiön hyväksi.

Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta maksettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle tämän maksamaan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät vakuutuksen enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

1 Ketä vakuutus koskee

Vakuutettuja ovat vakuutusnottajan toimitusjohtaja (isännöitsijä), tämän varamies sekä hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet sekä yhtiökokouksen puheenjohtaja.

Vakuutusnottajalla tarkoitetaan sitä, joka on tehnyt Ifin kanssa vakuutussopimuksen. Vakuutusnottajan tytäryhtiöt eivät kuulu vakuutuksen piiriin, ellei vakuutuskirjaan ole toisin merkitty.

Vakuutusnottaja ei ole vakuutettu.

Vakuutus kattaa vakuutetun toimista aiheutuvat korvausvaateet myös vakuutetun puolisoa, kuolinpesää tai laillisia edustajia kohtaan.

Vakuutetun moitittava toiminta ei vaikuta toisen vakuutetun vakuutussuojaan.

Tässä vakuutuksessa vakuutettuina ovat myös toiminnantarkastaja ja hänen varamiehensä.

2 Milloin vakuutus on voimassa

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainittuna aikana.

3 Missä vakuutus on voimassa

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitulla alueella.

4 Mitä on vakuutettu

Ehtokohdassa Vakuutusturva on kerrottu korvattavat vahingot ja vakuutuksen rajoitukset

5 Vakuutusturva

5.1 Mitä vakuutus korvaa

Vakuutus korvaa vakuutuksen voimassaoloalueella vakuutusnottajana olevalle yhteisölle tai sivulliselle vakuutuksen voimassaoloaikana aiheutetun taloudellisen vahingon, josta vakuutetulle on tehty kirjallinen korvausvaatimus vakuutuksen voimassaoloaikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa vakuutusnottajan toimitelimen jäsenenä.

Taloudellisella vahingolla tarkoitetaan vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

Voimassaolevan oikeuden mukainen korvausvastuu tarkoittaa vahingonkorvausvelvollisuutta siitä määrästä, jonka vakuutettu on lainvoimaisella tuomiolla velvoitettu maksamaan tai vakuutusyhtiön hyväksymää korvausvelvollisuutta, mikäli vakuutusyhtiö katsoo että korvaus voidaan suorittaa ilman lainvoimaista tuomiota.

Vakuutus korvaa lisäksi taloudellisen vahingon, joka on aiheutettu vakuutuksen voimaantuloa edeltäneen 24 kuukauden aikana ja josta vakuutetulle on esitetty kirjallinen korvausvaatimus vakuutuksen voimassaoloaikana. Edellytyksenä kuitenkin on, että vakuutusnottajalla on tuona ajankohtana ollut vastaavanlainen hallinnonvastuuvakuutus voimassa jossain toisessa vakuutusyhtiössä, eikä vahinkoa voida enää ilmoittaa aikaisemmin voimassa olleeseen vakuutukseen.

Vakuutuksen päättyessä vakuutusnottajan konkurssin johdosta, vakuutuksesta korvataan vahinko myös silloin, kun vakuutetulle on tehty kirjallinen korvausvaatimus 12 kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisen jälkeen edellyttäen, että vahinko on aiheutettu vakuutuksen voimassaoloaikana ja sitä ei voida ilmoittaa muuhun vastuuvakuutukseen. Vahinko kohdistuu tällöin viimeiseen vakuutuskauteen.

Vahinko pitää ilmoittaa vakuutusyhtiölle heti mutta viimeistään 12 kuukauden kuluessa siitä kun vakuutetulle on tehty kirjallinen korvausvaatimus. Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu henkilö ennen vakuutuksen päättymistä maksaa lisävakuutusmaksun, vakuutus korvaa sovitun ajan, kuitenkin enintään 36

kuukauden, kuluessa vakuutuksen päättymisen jälkeen vakuutetulle ja vakuutusyhtiölle kirjallisesti ilmoitetut vahingot. Vahingon tulee olla aiheutettu vakuutuksen voimassaoloaikana. Vahinko kohdistuu tällöin viimeiseen vakuutuskauteen.

5.2 Vakuutuksen rajoitukset

5.2.1 Yleisten sopimusehtojen rajoitusten lisäksi vakuutus ei kata seuraavia vahinkoja

5.2.2 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Taloudellinen vahinko, joka aiheutuu vakuutetun tahallisuudesta tai törkeästä tuottamuksesta.

5.2.3 Vero, sakko tai muu seuraamus

Kyseessä on vero, veronkorotus, veronlisäys tai sakko, sopimussakko, hyvitysmaksu tai muu edellä mainittujen kaltainen seuraamus riippumatta siitä keneen tai mihin ne kohdistuvat.

5.2.4 Rikos

Vahinko on aiheutettu tai sen syntymistä on edesautettu törkeällä tuottamuksella tai tahallisella teolla tehdyllä rikoksella.

5.2.5 Vakuutus

Vahinko aiheutuu siitä, ettei tarvittavia tai riittäviä vakuutuksia ole otettu tai ne on päästetty raukeamaan.

5.2.6 Osakeosto ja sijoitustoiminta

Vahinko aiheutuu siitä, että vakuutettu hankkii suoraan tai epäsuorasti vakuutusnottajan lukuun vakuutusnottajayhtiön tai sen tytäryhtiön osakkeita taikka sijoitustoiminnasta käytettäessä yhtiön tai sen tytäryhtiön varoja.

5.2.7 Laskuvirhe

Vahinko aiheutuu kirjoitus- tai laskuvirheestä maksuvälineiden tai juoksevien velkakirjojen vastaanottamisessa, käyttämisessä tai luovuttamisessa.

5.2.8 Sopimuksella laajennettu korvausvastuu

Korvausvastuu perustuu sopimukseen tai muuhun sitoumukseen, jossa vakuutettu on sitoutunut voimassaolevaa oikeutta laajempaan vastuuseen.

5.2.9 Työsopimus, työsopimuslaki ja tasa-arvolaki

Korvausvastuu perustuu työsopimuksen, työ- tai virkaehtosopimuksen, työsopimuslain, valtion virkamieslain, tasa-arvolain, yhdenvertaisuuslain taikka muun vastaavan lain rikkomiseen

5.2.10 Ympäristövahinko

Vakuutetulle syntyy taloudellista vastuuta vahingosta, joka aiheutuu säteilystä, vuodosta tai neste- tai kaasupurkautumasta tai saastuttamisesta taikka niihin liittyvästä vahingosta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin ympäristövahinkoon liittyvästä oikeudenkäynnistä aiheutuneet puolustuskulut. Mikäli oikeudenkäynti koskee ympäristövahinkoon liittyvää rangaistusvaatimusta, vakuutus korvaa puolustuskulut, jos tuomioistuimen päätös on vapauttava.

5.2.11 Palkka

Vahinko syntyy vakuutetulle maksettavasta palkasta, palkkiosta tai muusta etuudesta tehdystä päätöksestä

5.2.12 Vahinko vakuutetulle

Vahinko aiheutuu tässä vakuutuksessa vakuutetulle

5.2.13 Oikeudenkäyntikulut

Kysymyksessä on rangaistusvaatimuksesta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut; vakuutus korvaa ne kuitenkin, jos tuomioistuimen päätös on vapauttava.

5.2.14 Tiedossa ollut tilanne tai olosuhde

Vahinko perustuu ennen vakuutuksen voimassaoloa vallinneeseen tilanteeseen tai olosuhteeseen, josta vakuutettu tiesi tai olisi pitänyt tietää.

5.2.15 Patentti- tai muu aineeton oikeus

Korvausvastuu perustuu patentti- tai muun aineettoman oikeuden loukkaamiseen.

5.2.16 Henkilö- tai esinevahinko

Kysymyksessä on henkilö- tai esinevahinko tai sen välitön seurausvahinko

5.2.17 Muu vastuuvakuutus

Vakuutus ei korvaa vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutuksenottajan muusta voimassa olleesta vastuuvakuutuksesta

5.2.18 Loukkaus

Korvausvastuu perustuu kunnian tai yksityiselämän loukkaamiseen

5.2.19 Määräysvalta

Vahinko aiheutuu yritykselle, joka enemmistöomistuksen perusteella tai muutoin kuuluu vakuutetun määräysvaltaan.

5.2.20 Ammatti-isännöinti

Vahinko on aiheutettu ammattimaisessa isännöinti- tai toiminnantarkastustoiminnassa.

5.2.21 Asbestivahinko

Vahinko aiheutuu asbestista tai kvartsiipölystä taikka liittyy niihin.

5.2.22 Julkiset hankinnat

Vahinko aiheutuu laissa julkisista hankinnoista (348/2007) tarkoitettusta hankintamenettelystä.

5.2.23 Uudet yhtiöt

Jos vakuutukseen liitetään uusia yhteisöjä vakuutuksen voimassaoloaikana, vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka on aiheutettu ennen vakuutukseen liittämistä.

5.2.24 Jäsenyys hallinnossa

Vakuutetun korvausvastuu perustuu vakuutetun toimintaan vakuutuksenottajan omistaman osakeyhtiön tai muun itsenäisen yhtymän hallinnossa.

Vakuutus korvaa kuitenkin vahingon, kun korvausvastuu perustuu kunnallislain mukaisen kuntien sopimus pohjaisen yhteisen toimielimen jäsenyyteen.

6 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden yläpänä rajana yhden vakuutuskauden aikana esitettyjen kirjallisten korvausvaatimusten korvauksista, joihin sisältyvät korot, selvitys- ja oikeudenkäyntikulut sekä välittömästi uhkaavan vahingon kohtuulliset torjuntakustannukset.

Välittömästi uhkaavan vahingon kohtuullisilla torjuntakustannuksilla tarkoitetaan ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vahingon uhka, mutta ei tätä pidemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita.

7 Omavastuu

Jokaisessa vahinkotapahtumassa korvattavan vahingon määrästä vähennetään vakuutus sopimukseen tai vakuutus kirjaan merkitty omavastuu. Omavastuu vähennetään myös välittömästi uhkaavan vahingon torjuntakustannuksista.

8 Suojeluohjeet

Vakuutus yhtiön vakuutusehdoissa, vakuutus kirjassa tai muutoin kirjallisesti vahingon ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi antamia suojeluohjeita on noudatettava.

9 Velvollisuudet vahingon tapahduttua

9.1 Vahinkoilmoitus

Joko vakuutuksenottajan tai vakuutetun pitää tehdä vahinkoilmoitus vakuutus yhtiölle välittömästi, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon mahdollisesta korvaus velvollisuudestaan. Vakuutus yhtiö ei korvaa edellä mainittujen määräaikojen jälkeen ilmoitettuja vahinkoja.

10 Vahingon arviointia ja korvaamista koskevat säännöt

10.1 Yksi vahinkotapahtuma

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi riippumatta siitä, milloin vahingosta on tehty korvaus vaatimus. Jos samaan vahinkotapahtumaan kuuluvista yksittäisistä vahingoista esitetään korvaus vaatimus eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kuuluviksi siihen kauteen, jonka aikana ensimmäisestä vahingosta on esitetty kirjallinen korvaus vaatimus.

10.2 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutus korvaa ainoastaan sen osan vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan tai muun vakuutetun syyllisyyden määrää.

Ellei syyllisyyden määrää voida osoittaa, vakuutus korvaa enintään pääluvun mukaisen osuuden kokonaisvahingosta

10.3 Vakuutus yhtiön toimenpiteet

Saatuaan vahinkoilmoituksen ja muut vahinkotapahtumaan liittyvät tiedot vakuutus yhtiö

- selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvaus velvollisuutta ilmoitetusta, vakuutusehtojen mukaan korvattavasta vahinkotapahtumasta

- neuvottelee vakuutetun puolesta korvauksen vaatijan kanssa

- hoitaa tarvittaessa vakuutusehtojen mukaan korvattavasta vahinkotapahtumasta johtuvan, korvaus velvollisuutta tai vahingon määrää koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä aiheutuvia kohtuullisia ja välttämättömiä kuluja vakuutus määrän rajoissa.

Vakuutuksesta korvataan asianajo- ja oikeudenkäyntikulut oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettun työn määrä ja laatu. Välimiesmenettelyssä vakuutus ei korvaa välimiespalkkiota.

Jos vakuutuksenottaja esittää korvaus vaatimuksen vakuutettua henkilöä kohtaan, vakuutus yhtiöllä ei ole velvollisuutta antaa vaatimukseen liittyen tietoa muulle taholle kuin henkilölle, jota kohtaan vaatimus on esitetty.

10.4 Asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen korvaamisen edellytykset ja vakuutetun velvollisuudet

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen korvaamisen edellytyksenä on, että

- vaatimus koskee vakuutusehtojen mukaan korvattavaa vahinkotapahtumaa

- vakuutettu ilmoittaa vakuutus yhtiölle välittömästi, jos vahingon selvittäminen edellyttää ulkopuolisen lakimiehen käyttämistä tai jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin

- vahinkoilmoitus on tehty vakuutus yhtiölle ennen oikeudenkäynnin alkamista

- vakuutus yhtiöllä on ollut mahdollisuus nimetä asianajaja, joka edustaa vakuutettua.

Sekä vakuutuksenottajan että vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutus yhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaan saamiseen.

Sekä vakuutuksenottaja että vakuutettu on velvollinen omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn, sekä hankkimaan ja valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin saatavilla.

Vakuutusehtojen mukaan korvattavalla vahinkotapahtumalla tarkoitetaan sellaista vahinkotapahtumaa, joka ei ole vakuutusturvaan sovellettavien ehtojen rajoituskohdilla rajattu vakuutusturvan korvauspiiriin ulkopuolelle ja jonka vahingon määrä ilmoitetussa vahinkotapahtumassa on suurempi kuin vakuutuksenottajan omavastuu.

10.5 Erityiset määräykset

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei se sido vakuutus yhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Jos vakuutus yhtiö on valmis maksamaan korvauksen vahingonkärsineelle korvauksen vakuutus määrän rajoissa, mutta vakuutuksenottaja tai vakuutettu ei siihen suostu, ei vakuutus yhtiö ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan muita selvittelyjä asiassa.